

РАЗВОЈНИ ПЛАН

Хемијско-технолошке школе
„Божидар Ђорђевић Кукар“
у Лесковцу

Не учимо за школу већ за живот

***Постојимо већ 60 година захваљујући стручном кадру
и ученицима школе који воле и поштују науку.***

***Извор смо знања са кога сваке године потече река
одличних познавалаца хемије, технологије и других
природних и друштвених наука.***

***Поносни смо што смо у својој струци међу
најуспешнијима.***

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Лична карта школе

Пуни назив школе	Хемијско-технолошка школа „Божидар Ђорђевић Кукар“
Адреса	Влајкова 94
Телефон	016/282630
Web-site	www.htsleskovac.edu.rs
E-mail	htskukar@gmail.com
Дан школе	16. април
Површина школске зграде	3363м²
Број ученика	296
Језици на којима се изводи настава	српски језик
Број смена у школи	2
Подручја рада	Хемија, неметали и графичарство Личне услуге Геологија, рударство и металургија
Образовни профили за које је школа верификована	Образовни профили четворогод. трајања 1. Хемијско-технолошки техничар, 2. Техничар за заштиту животне средине, 3. Техничар за индустријску фармацеутску технологију, 4. Хемијски лаборант, 5. Техничар штампе и 6. Техничар графичке дораде 7. Техничар за графичку припрему 8. Техничар за рециклажу 9. Техничар за биотехнологију 10. Техничар за хемијску и фармацеутску технологију Образовни профили трогодишњег трајања 1. Мушки фризер 2. Женски фризер 3. Креатор мушких фризура 4. Креатор женских фризура
Образовни профили тренутно у школи	1. Техничар за заштиту животне средине, 2. Техничар за хемијску и фармацеутску технологију 3. Хемијски лаборант, 4. Фризер

Школски простор и опрема	
школска зграда	3363м ²
учионице	605м ²
библиотека-медијатека	52м ²
радионица	213м ²
лабораторије	220м ²

Историјат школе

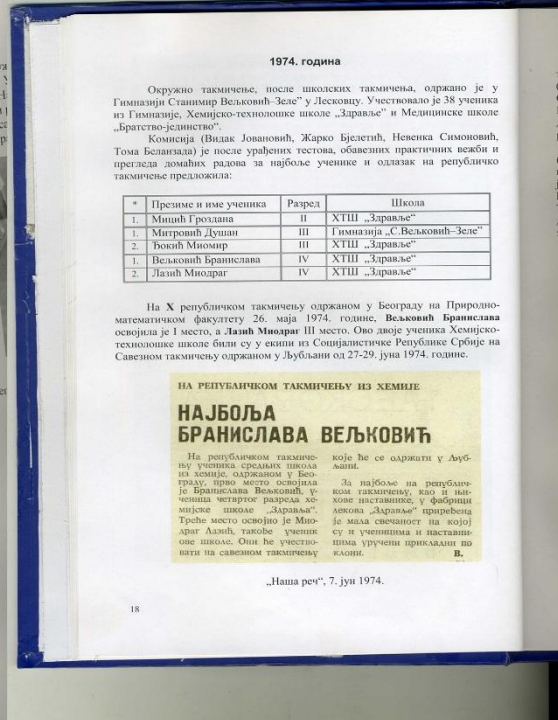
Хемијско-технолошка школа «Божидар Ђорђевић Кукар» у Лесковцу, средње стручна школа, основана је 16. априла 1962. год. одлуком радничког савета фабрике фармацеутских и хемијских производа «Здравље» у Лесковцу.

Од школске 1974/75. год. школу преузима Републичка заједница, потом СИЗ средњег образовања ЈМП, од 1990. год Општински фонд средњег образовања, а од 1992. год је у државној својини Републике Србије, при подручној јединици Министарства просвете Јабланичког округа.

Ранији називи школе

назив школе	од	до
Хемијско-технолошка школа „Здравље“	9.11.1962.	29.12.1973.
Хемијско-технолошки центар „Здравље“	30.12.1973.	1.10.1978.
Образови хемијско-технолошки центар „Здравље“	2.10.1978.	7.02.1988.
Хемијско-технолошка школа „Здравље“	8.02.1988.	18.01.1995.
Хемијско-технолошка школа	19.01.1995.	21.03.2000.
Хемијско-технолошка школа „Божидар Ђорђевић Кукар“	22.03.2000.	

Из архиве...

Специфичности школе

Хемијско-технолошка школа «Божидар Ђорђевић Кукар» у Лесковцу је једина средња стручна школа подручја рада хемија, неметали и графичарство, личне услуге на подручју Јабланичког округа.

Специфична је по начину како је основана. Школу је основао раднички савет фабрике «Здравље» са циљем школовања кадрова за потребе фармацеутске индустрије.

Школа је јединствена по величини и опремљености лабораторија за извођење вежби и блок наставе из области хемије и технологије.

Осим тога, поседује потпуно опремљени кабинет за извођење практичне наставе из области личних услуга.

Графичка радионица школе једна је од ретких у Србији која има све материјално-техничке услове за извођење наставе у области графичке струке. Радионица је сертифицирана ИСО стандардом 9001 и као ретко која школа, задовољава критеријуме пословне сарадње са великим компанијама као што је « Zdravlje Actavis».

Стандардом смо обезбедили највиши ниво квалитета производа и образовања кадрова.

РЕСУРСИ ШКОЛЕ

Материјално-технички ресурси

Ресурс	Укупан број	Површина
Учионица	11	605м ²
Библиотека/ медијатека	2	52м ²
Радионица	4	213м ²
Лабораторије	4	220м ²
Сала	1	40м ²

Школски простор и опрема

<i>простор</i>	<i>број</i>	<i>површина</i>
<i>школска зграда</i>	<i>2</i>	<i>3363м²</i>
<i>учионице</i>	<i>11</i>	<i>605м²</i>
<i>библиотека-медијатека</i>	<i>2</i>	<i>52м²</i>
<i>радионица</i>	<i>4</i>	<i>213м²</i>
<i>лабораторије</i>	<i>4</i>	<i>220м²</i>

Просторни услови, опрема и намештај школе одговарају нормативима и адекватно се одржавају.

Укупна површина школске зграде је 6.900м² са двориштем. Школа има приземље, I и II спрат, три улаза при чему су два за ученике и један службени.

У приземљу је 5 учионица, 2 припремна одељења, библиотека, одељење за помоћне раднике, простор за дежурства ученика, велики ученички хол и санитарни чвор за ученике.

На првом спрату је 4 учионица, медијатека, кабинет за рачунарство и информатику са припремним одељењем, два припремна одељења за остале предмете, 1 магацин за хемикалије, одељење за архиву, 5 канцеларија :за педагога школе, за секретара школе, директора, рачиноводство и наставнике; хол и 2 санитарна чвора: за ученике и наставнике.

На другом спрату су 2 учионице за теоријску наставу и 4 лабораторије за вежбе из стручних предмета: две хемијске лабораторије, лабораторија за физичку хемију, инструменталну анализу, електроаналитичке методе и електротехнику и лабораторија за машине, апарате и операције у хемијској индустрији. Све лабораторије су повезане припремним одељењима којих има три, затим, одељење за ваге, магацински простор за лабораторијски прибор и санитарни чвор за ученике.

Од школске 2000/2001.год. адаптиране су радионице за извођење практичне наставе за образовне профиле Техничар штампе, Техничар графичке дораде и Ситоштампар.

Школске 2013/14 и 2014/15.године радили смо на реконструкцији и опремању радионице штампе и графичке дораде. Радионица поседује стандард квалитета ИСО 9001-2008. Уређен је и магацински простор за одлагање робе као и припремно одељење за наставнике практичне наставе.

У школској 2003/04.год. извршена је адаптација просторије (кабинета) за извођење практичне наставе за образовни профил Мушки фризер и Женски фризер. Исте школске године извршено је комплетно опремање кабинета свом потребном опремом, прибором и алатом.

У току школске 2008/09год. године извршена је реконструкција и опремање простора у холу на првом спрату школе, као што је и било предвиђено Акционим планом и Развојним планом школе. Формирана је учионица за реализацију часова радионичарског типа и часова активне наставе. Учионица је опремљена столицама, завесама и неопходним радним материјалом за реализацију радионица и часова активне наставе.

У школској 2011/12.години реализовани су преостали радови на опремању ове просторије: радови на електроинсталацији и опремање простора белом електронском таблом, компјутером и видео-бимом. Такође, преуређени су столови и набављене нове столице. Захваљујући донаторима,

просторија је опремљена адекватним полицама. Обезбеђени су и ЦД-и за наставу у оквиру већине предмета.

Школа има адекватно опремљене лабораторије, кабинете и радионице за извођење практичне наставе. За образовни профил Техничар штампе, Техничар графичке дораде и Ситоштакпар практична настава се изводи у поменутих радионицама штампе и ситоштакпаре; За образовни профил Мушки фризер и Женски фризер практична настава се изводи у школском кабинету. За образовни профил Израђивач хемијских производа практична настава се изводи у погонима фабрика «Здравље», «Невена».

Школске 2013/14. године уређене су све лабораторије, опремљена радна места ученика, постављен пулт за издавање хемикалија, постављени панони са упозорењима.

Иста школске године, извршена је адаптација и реконструкција графичке радионице по ИСО 9001 стандарду, формиран је магацин сировина и готових производа, формирано и опремљено припремно одељење, реализовано кречење и фарбање просторија, постављени су подови и извршена репарација и куповина намештаја.

Школске 2013/14. године извршена је реконструкција топловодне котларнице. Школске 2016/17. године извршена је реконструкција топловодног котла.

Исте школске године формирана је и опремљена просторија за родитеље и вршњачку медијацију, кабинети за општеобразовне предмете: математику и физику, веронауку, грађанско васпитање, физичко васпитање и друштвене науке.

Школске 2015/16. радили смо на даљем уређењу просторије за родитеље.

Школске 2016/17. године адаптирана је и уређена школска сала за реализацију културно-уметничких манифестација, трибина, радионица...

За остале образовне профиле, настава вежби и блока реализује се у школским лабораторијама а део програма у погонима и лабораторијама горе поменутих предузећа и фабрика.

Школа има и своје сопствено централно грејање са свом опремом.

Што се опреме и намештаја тиче, они одговарају нормативима и адекватно се одржавају. Школа је опремљена основним инвентаром за учионице, кабинете, лабораторије, канцеларије и остале просторије: клупама, катедрама, столовима, столицама, таблама, чивилуцима, ормарима и осталим потребним средствима.

Наставна средства специфична за групу: хемија и неметали

Школа има опрему, прибор и наставна средства за четири лабораторије и то за предмете: Општа и неорганска хемија, Органска хемија, Аналитичка хемија и Испитивање у технолошкој производњи.

За реализацију лабораторијских вежби школа поседује : две техничке ваге, једну апотекарску вагу, шест аналитичких вага, једна полуаутоматска аналитичка вага, једна дигитална вага, један ручни рефрактометар, једну лабораторијску мешалицу, једну магнетну мешалицу, два кондуктометра, један поларизатор, два епископа, два калориметра, два микроскопа, један полариметар, један дубински замрзивач-ледара, један пећ за жарење, једна

сушница, једна лабораторијска центрифуга, један регулациони трансформатор, један апарат за дестилацију, два ручна рН метра и један сет теренски рН метар, један дигитални спектрофотометар, један уређај за проверу Бојл-Мариотовог закона, један уређај за проверу Шарловог закона, један Сокслетов апарат, један U манометар, један вибратор и сита за гранулометријску анализу, хемијске епрувете, биолошке епрувете, микробиолошка еза, чаше, гучеви, ерленмајере, балоне, мензуре, пипете, бирете, хладњаци, термометри и друго; затим прибора од дрвета (штипаљке) и метала (стативи, машице, кашичице, шпатуле, треношци и др.) и пластике (шприц боце, чепови, левкови, мензуре, сталци за пипете, заштитне наочаре и др.). Хемикалије за доказивање елемената, извођење огледа, експеримената, за израду препарата и извођење осталих вежби из програма наведених предмета.

Наставна средства специфична за групу: личне услуге-мушки, женски фризер

Кабинет за извођење практичне наставе у подручју рада Личне услуге опремљен је у потпуности потребном опремом, прибором и алатом и инвентаром: ормарићи, огледала, радне површине, шампоњера, три хаубе, столице, пешкири, бошче, фенови, штипаљке, капе, маказе, заштитници за ухо и лак, чешљеви, мрежице за косу, четке, машине за шишање, пајалице, стерилизатор суви, бријачи, пегла за косу. Такође су купљени и козметички апарати, креме, лак, гел, шампон итд..

Кабинет рачунарства и информатике

Кабинет информатике је одлично опремљен и прилагођен потребама за реализацију наставе рачунарства и информатике. Стање информатичке и ИТ технологије у школи је:

1. Рачунари (24 ком)
2. Штампачи (6 ком)
3. Скенери (3 ком)

Школа има интернет ,школски сајт је у фази израде.
У школској 2014/15. купљене су нове меморије за рачунаре.

Унапређивање материјално-теничких ресурса у последњих 5 година

Последњих 5 година извршено је:

опремање, уређивање и сређивање лабораторија и радионице по стандардима ISO 9001 и правилима безбедности. Пројекатно опремање лабораторија преко Министарства просвете, науке и технолошког разбоја. Набављени апарати и инструменти.

-Провера исправности инструмената, апарата и прибора.

-Набавка хемикалија и прибора, матријала за фармацеутске препарате, козметичких матријала за фризерски салон.

- Набавка репроматеријала за графичку радионицу, материјала за израду предмета рециклажом, козметичких препарата и наставних средстава за фризерски салон средствима из Школске задруге.
- Поправка и санација дела крова на старој школској згради изнад фризерског салона.
- Санација и поправка крова на настраници котларнице.
- Годишња провера стандарда ИСО 9001 у сарадњи са овлашћеним представницима IUV ISO RD.а. и ВВП -Лесковац.
- Набавка ситног инвентара. Организовање радова на поправци електроинсталације.
- Организовање радова на поправке врата на учионицама. Уређење кабинета. Ситне поправке у учионицама, радионици и салону (браве, светло, прозори и друго). Преко Сава осигурања сви изломљени прозори замењени и уграђени новим прозорима. У сали и магацину замењена два велика изломљена прозора.
- Уређење холова школе и степеништа (панои, слике, цвеће..)
- Уређивање и сређивање просторија у графичкој радионици и фризерском салону.
- Организовање радова на поправци оштећених зидова зграде глетовањем и поправке врата на учионицама.
- Организовање радова на сређивању и уређењу магацина за хемикалије.
- Институт за европске послове донира је школи канцеларијски намештај и електричне зидне радијаторе.
- Сређивање и уређивање школског дворишта. Садња цвећа у дворишту и у саксијама у ходницима школе
- Извршено атестирање против пожарних апарата и надземних хидраната .
- Дорађен и сређен пано са пропагандним материјалом за професијалну оријентацију , каријерно вођење и саветовање.
- Урађен пано за потребе Ученичког парламента.
- Извршено сервисирање и поправка видео надзора.
- Организовање радова на санцији и поправци пећи за жарење, бојлера, дестилатора за воду, сушница, вентилатора.
- Набављени ормарићи са пуњењем за прву помоћ, транспортне торбе за прву помоћ, комплети алата, носила.
- Организовање радова на поправци оштећених спољашњих зидова старе зграде глетовањем и фарбањем. Фарбање бетонског дела ограде
- набављени су оксиметар и турбидиметар за потребе Еко учионице
- извршена је адаптација простора у поткровљу школе и формирана просторија за рад вршњачких медијатора и вршњачких едукатора.

Наставна средства заједничка за све образовне профиле

За потребе извођења наставе физике и електротехнике школа поседује уређај за демонстрацију Амперове силе, стабилисани исправљач, дигитални хронометар, уређај за демонстрацију електромагнетне индукције, уредђај за демонстрацију магнетних линија сила, оптичку клупу, метална колица са опругом, комплет динамометара, комплет тегова за клизање, механички хронометар, нонијус, реокорд са клизачем, уређај за демонстрацију узајамног деловања два паралелна струјна проводника, Обер-Беков точак, уређај за демонстрацију Естедовог огледа, комплет магнета, магнетне опиљке, исправљаче, сунчев систем, персонални навигатор, Галилејев жлеб, уређај за одређивање температурне зависности електромагнетног отпора проводника, макету са отпорницима, прекидач, тастер и др.

У току школске 2012/13. опремљено је и припремно одељење за наставнике физике.

У току школске 2014/15. купљене су 6 беле табле за учионице, два рачунара за потребе администрације, замењена врата у тоалетима.

Људски ресурси

Број запослених у школској 2022/23.години

Табела 1. Образовно-васпитни кадар

радно место	број радника према стручној спреми					
	IV	V	VI	VII	VII-2	свега
наставник/професор	/	3	2	48	1	54

Табела 2. Радници на пословима руковођења, стручни сарадници, административно-финансијски радници и помоћно-техничко особље

радно место	број радника према стручној спреми						
	I	II	III	IV	VI	VII	укупно
директор школе						1	1
организатор практичне наставе					1	1	2
стручни сарадник-педагог						1	1
стручни сарадник-библиотекар						4	4
секретар						1	1
помоћни наставник				3			3
шеф рачуноводства				1			1
Административно-финансијски радник				1			1
Радник на одржавању машина, инструмената и инсталација				1			1
Радник на одржавању рачунара				1			1
домар/мајстор одржавања			2				2
помоћни радник		8					8
свега		8	2	8	1	8	28

Закључци изведени из самовредновања

Актив за школско развојно планирање је на основу захтева дефинисаних у Закону о основама система образовања и васпитања (чл.41,49) и Закону о средњем образовању и васпитању (чл.9), Акционог плана за унапређење рада школе сачињеног на основу извештаја екстерне евалуације, резултата остварених у оквиру Развојног плана за период од 2017. до 2022. године, резултата самовредновања рада школе, остварених резултата у реализацији образовно-васпитне праксе, уочених потреба родитеља и ученика, предлога чланова Стручних већа артикулисао предлоге мера за унапређење рада школе које су основа за израду акционог плана за унапређење одређених сегмената рада школе .

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ

ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Септембар .	1 .Конституисање стручног Тима 2. Разматрање и усвајање годишњег плана рада тима 3. Увид у извештај о раду Тима претходне школске године 4. Усвајање Акционог плана за претходну школску годину	ПП служба, директор Чланови тима за ШРП Педагошки колегијум
Октобар .	1. Израда јединственог плана подршке учењу 2. Организација радионице за ученике о техникама и методама учења 3. Израда посебног дидактичког материјала од стране ученика и наставника 4. Презентовање рада секција (видео презентације, панои, изложбе, приредбе, такмичења)	ПП служба наставници Координатори секција

Новембар	1. Реализација тематских радионица у оквиру часова одељењског старешине 2. Континуирано праћењ, анализа и увид у васпитаном раду са ученицима који имају проблеме у понашању 3. Рад са даровитим ученицима 4. Одржати семинар или трибину за родитеље о облицима подршке ученицима адолесцентима 5. Истакнути правила понашања за родитеље и ученике на огласној табли 6. Праћење реализације активности планираних Развојним планом школе	ПП служба, одељењске старешине Управа школе ПП служба, стручно лице Чланови тима за ШРП Хаставници
Децембар	1. Постављање огласне табле и панона посвећеним професионалној оријентацији 2. Организација часова посвећеним упознавању различитих занимања 3. Представљање занимања – стручна лица из локалне средине 4. Разматрање акција и резултата у превенцији насиља и злостављања међу ученицима	Предметни професори Тим за каријерно вођење и тим за развој међупредметних компетенција и предузетништво Тим за безбедност
Јануар- Фебруар	1. Упознавање локалне средине са резултатима школе преко средстава локалних медија и сајта школе 2. Дефинисање награда за ученике и наставнике који се истичу у раду 3. Учешће у пројектима на нивоу школе 4. Праћење реализације активности планираних Развојним планом школе 5. Анализа успеха ученика на крају првог полугодишта	Директор школе, маркетинг служба Комисија за израду Правилника о награђивању и похваљивању Чланови тима за ШРП
Март-Април	1. Организовати заједнички рад особља школе и родитеља на уређењу школског простора 2. Заједничко обележавање Дана школе 3. Праћење реализације активности планираних Развојним планом школе	Предметни професори, родитељи, помоћно особље
Мај Континуира	1. Анализа рада тимова у школи у самоевалуација 2. Увид у стручно усавршавање наставника 3. Организација и реализација	Чланови тима за ШРП

НО	матурских испита	
Јун	1. Анализа успеха ученика на крају наставне године 2. Анализа рада тима 3. Предлози за унапређивање образовно-васпитног рада 4. Извештај о реализацији Акционог плана за школску 2022/2023. Годину 5. Израда плана рада тима за наредну школску годину	Чланови тима за ШРП

КРИТЕРИЈУМИ И МЕРИЛА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ

Процесом самовредновања рада школе у периоду од 2018.г до 2022.г. идентификоване су области које је потребно унапредити и за њих су израђени акциони планови.

Област вредновања: 1. Програмирање, планирање и извештавање

Развојни циљ: Унапредити процес планирања и припремања у школи, који је у складу са стандардима квалитета рада установе

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	
1. Коришћење међупредметних и предметних компетенција за глобално планирање наставе и исходе постигнућа за оперативно планирање наставе	Упознавање наставника са исходима постигнућа за сваки образовни профил	Стручна већа	Септембар	Познавање исхода постигнућа
	Израда глобалних планова заснованих на исходима постигнућа компетенцијам а	Предметни наставници	Септембар	Настава заснована на исходима постигнућа
2. Планирање слободних активности ученика на основу резултата испитивања интересовања	Припремање упитника у вези интересовања ученика за ваннаставне активности	педагог	Септембар сваке школске године	Креиран упитник
	Спровођење истраживања	Одељенске старешине Педагог	Септембар сваке школске године	Попуњен упитник
	Планирање слободних активности	Одељенске старешине Педагог Предметн наставници	Септембар сваке школске године	Мотивисани ученици

3.Припреме наставника садрже самовредновање рада наставника или напомене о реализацији планираних активности	Оспособљавање наставника за свакодневно самовредновање рада кроз повратну информацију од ученика или кроз евалуацију наставног часа	Педагог Предметни наставници	Првополугодиште школске и по потреби у току планског периода	Реализован саветодавни рад
	Рад наставника на слабостима из личног самовредновања и ревидирању наставних планова на основу напомене о одржаном часу	Предметни наставници	Свакодневно током планског периода	Извршено самовредновање наставника

Област вредновања : 2.Настава и учење

Развојни циљ 1 : Подићи компетенције наставника за ефикасније управљање на часу

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријум и за вредновање
1.Обезбедити да ученику буду јасни циљеви часа/исходи учења и зашто то што је планирано треба да научи	Наставници упознају ученика са циљевима /исходима предмета и корелацијом са другим предметима.	Предметни наставници	Септембар-први час	Упознати ученици са циљевима /исходима
	Наставници упознају ученика са циљевима часа/исходима у уводном делу часа и истичу их током часа	Предметни наставници	Током наставне године	Присутност циљева/исхода у припремама за час наставника Протоколи за час
2.Ученик разуме објашњења,упуства и кључне појмове	Наставник проверава да ли ученик разуме добијена	Предметни наставници	Током наставне године	Ученици разумеју и јасно им је упуство за

	упуства, објашњења и кључне појмове			рад
--	-------------------------------------	--	--	-----

3. Интеракција међу ученицима је у функцији учења (користе се питања идеје, коментари ученика, подстицање вршњачког учења)	Наставник подстиче ученике да дају своје идеје, коментаре, шта би предузели у вези са темом која се обрађује	Предметни наставници	Током наставне године	Сатисфакција ученика при давању тачних одговора и помоћи друговима
	Организовање групног рада на часу	Предметни наставници	Током наставне године	
	Мотивисати и охрабљивати ученике да постављају питања	Предметни наставници	Током наставне године	
	Организовање вршњачког учења помоћ и сарадња у учењу.	Предметни наставници Одељенски старешина	Током наставне године	
	Наставник мотивише ученике да коментаришу, допуњују излагање својих другова	Предметни наставници	Током наставне године	Задовољство ученика
4. Повећати коришћење постојећих наставних средстава и доступних извора знања у настави	Саветодавни рад са наставницима окоришћењу дидактичких наставних средстава	Педагог	Током наставне године	Обављен разговор са наставницима
	Наставници за извођење наставе кад год је то могуће користе постојећа наставна средства	Предметни наставници		Занимљиви часови
	Усмеравање и информисање ученика о месту где могу да нађу доступне информације о теми коју обрађују	Предметни Наставници	Током Сваке наставне године	Квалитетнија настава

Развојни циљ. 2. Повећати прилагођавање рада на часу образовно-васпитним потребама ученика

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила за вредновање
Прилагођавање захтева наставника могућностима сваког ученика	Индивидуални рад са ученицима код којих постоје потешкоће	Предметни Наставници	Током сваке наставне године	Припрема за час Педагошка евиденција наставника
	Додатно појашњавање ученицима код којих постоји потреба за тим	Предметни Наставници	Током сваке наставне године	Припрема за час Педагошка евиденција наставника
	Упућивање ученика на коришћење различитих техника учења	Предметни наставници Одељенски старешина Педагог	Током сваке наставне године	Ес Дневн ик ЧОС;Ч ОЗ
	Упућивање ученика како да новоградиво повежу са предходно наученим са другим предметима са примерима из свакодневног живота	Предметни наставници	Током сваке наставне године	Ес Дневн ик ЧОС;Ч ОЗ
Прилагођавање начина рада и наставног материјала индивидуалним карактеристикама сваког ученика	Употреба дидактичког материјала прилагођеног могућностима и способностима сваког ученика	Предметни наставници	Током сваке наставне године	Припрема за час. упитник (самовредновање области Настава и учење), евиденција директора и педагога о педагошко-инструктивном раду.
	Усмеравање ученика на циљ који је потребно остварити у учењу	Предметни наставници	Током сваке наставне године	Упитник (самовредновање области Настава и учење), евиденција директора и
Посвећивање времена и пажње сваком ученику у складу са његовим образовним и васпитним потребама	Охрабривање ученика да самостално изнесе своја мишљења и ставове у складу са својим способностима	Предметни наставници	Током сваке наставне године	Упитник (самовредновање области Настава и учење), евиденција директора и

	Мотивисање ученика да активно учествују у наставном процесу	Предметни наставници	Током сваке наставне године	педагога о педагошко инструктивном раду(протокол за час)
	Стварање подстицајне атмосфере за рад у циљу подизања мотивације ученика	Предметни наставници	Током наст. године	
	Развијање свести код ученика да критички оцењује свој рад	Предметни наставници	Током наст. године	
Примена специфичних задатака/активности и материјала на основу ИОП-а и плана индивидуализације	Употреба дидактичког материјала прилагођеног могућностима и способностима ученика по ИОП-у	Предметни наставници	Током сваке наставне године	Извештај тима за инклузивнообразовање Извештаји предметних наставника Припреме наставникс
Учествовање ученика којима је потребна додатна подршка у активностима за подстицање њиховог напретка и интеракције са другима	Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у групни рад и рад у пару	Предметни наставници	Током наст. године	Припрема за час Упитник Самовредновање области Настава и учење
	Развијање свести о одговорности за сопствено напредовање	Предметни наставници	Током наст. године	
Прилагођавање темпа рада различитим образовним и васпитним потребама ученика	Примена различитих облика, метода и техника рада на часу у складу са потребама ученика	Предметни наставници	Током наставне године	Припрема за час Упитник Самовредновање области Настава и учење
	Стрпљивост наставника да сачека одговор сваког ученика	Предметни наставници	Током наставне године	

Развојни циљ:3

Повећати код ученика ниво усвајања знања, вредности, развијање вештина и компетенција на часу

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила за вредновање
Ученици размењују предмет учења на часу,умеју да примене научено и образложе како су дошли до решења	У току часа наставник више пута проверава да ли ученици разумеју предмет учења /како су дошли до решења	Предметни наставници	Током наставне године	Упитник(само вредновае области Настава и учење),евиденција директора и педагога о педагошко инструктивно м раду(протокол за час
	Наставник све време прати активност ученика и поред тачног одговора тражи да образложе како су дошли до решења	Предметни наставници	Током наставне године	
Ученици повезују предмет учења са предходно наученим у различитим областима, професионално м пракоми свакодневним животом	Наставник инсистира да се ученици што више присете примера из свакодневног живота,који могу да се повежу са градивом.	Предметни наставници	Током наставне године	Евиденција директора и педагога о педагошко инструктивно м
	Наставник у току часа наводи ученике да повезују предмет учењаса предходним градивом из истог /других предмета)практичне наставе/реалних ситуација из живота	Предметни наставници	Током наставне године	
Ученик прикупља,критички процењује и анализира идеје,одговор е и решења	Упућивање ученика у самостални истраживачки рад	Предметни наставници	Током наставне године	Упитник(само вредновае области Настава и учење),евиденција директора и педагога о
	Наставник оспособљава ученика да критички процењују и анализирају свој	Предметни наставници	Током наставне године	

	итуђи рад			педагошко инструктивно м раду(протоко л за час
	Подстицање радозналости и интересовања код ученика применом разноврсних метода и облика рада	Предметни наставници	Током наставне године	
Ученик примењује повратну информацију да реши задатак/унапреди учење	Наставник константном повратном информацијом охрабрује ученике да траже додатна појашњења како би самостално дошли до решења	Предметни наставници	Током наставне године	Упитник(само вредновае области Настава и учење), евиденција директора и педагога о педагошко инструктивно м раду(протокол за час
	Примена повратних информација за решавање задатака и унапређивање учења	Предметни наставници	Током наставне године	Упитник(само вредновае области Настава и учење), евиденција директора и педагога о педагошко инструктивно м раду(протокол за час
	Усмеравање ученика да самосталновреднују резултате свог рада (презентација, постер, проблемска ситуација)	Предметни наставници	У току сваке наставне године	

Развојни циљ: 4. Побољшати поступке вредновања ученика, који су у функцији даљег учења

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила за вредновање
Формативно и сумативно оцењивање у складу са прописима	Подсећање наставника на Правилник о оцењивању	Стручна већа Одељенска већа	Септембар Сваке школске године и по потреби	Записници са стручних и одељенских већа
	У педагошкој свесци евиденција за сваког ученика	Предметни наставници	Септембар Сваке школске године и по потреби	Педагошка свеска Евиденција педагога
	Континуирано оцењивање и систематско праћење рада ученика	Предметни наставници	Током школске године (број оцена у складу са правилником)	есДневник педагошка свеска наставника
Познати су и јасни критеријуми оцењивања ученицима	Израђени критеријуми оцењивања по предметима	Стручна већа	Септембар, октобар	
	Наставници упознају ученике са критеријумима оцењивања	Предметни наставници	Први час на почетку сваке школске године	Ес Дневник Педагошке свеске
	Наставници подсећају ученике на критеријуме оцењивања	Предметни наставници	Током године	Ес Дневник Педагошке свеске
Давање потпуне и разумљиве повратне информације ученицима о њиховом раду и препоруке о наредним корацима	Обавезна повратна информација ученику о његовом раду	Предметни наставници	Током године	Упитник (самовредновање област Настава и учење)
	Обавезна препорука ученику о наредним корацима, смернице и сугестије за даљи рад	Предметни наставници	Током године	Упитник (самовредновање област Настава и учење)

Ученик поставља себи циљеве у учењу	Помоћ ученику да на основу препорука себи поставља циљеве у учењу и уме да објективно процени свој рад.(прво ћу да научим ово...)	Предметни наставници	Током године	Упитник (самовредновање област Настава и учење)
	Развијање одговорности за сопствено напредовање ученика и постигнуте резултате	Предметни наставници	Током године	Упитник (самовредновање област Настава и учење)
Ученик уме критички да процени свој напредак и напредак осталих ученика				
	Подстицање ученика на самооцењивање	Предметни наставници	Током године	Упитник (самовредновање област Настава и учење)
	Подстицање и развијање критичке свести код ученика	Предметни наставници	Током године	Упитник (самовредновање област Настава и учење)

Развојни циљ:5. Повећати подстицање сваког ученика да буде успешан

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила за вредновање
Наставник и ученици се међусобно уважавају, наставник подстиче ученике на међусобно уважавање и на конструктиван начин успоставља и одржава дисциплину у складу са договореним правилима	Наставник инсистира на међусобном уважавању личности у обраћању свих актера у настави	Наставници Ученици	Током сваке школске године	Евиденција директора и педагога о педагошкоинструктивном раду I
	Наставници у договору са ученицима одржавају радну дисциплину	Наставници Ученици	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење

Наставник користи разноврсне поступке за мотивисање ученика уважавајући њихове различитости и предходна постигнућа	Похваљивање ученика код којих постоји позитивна промена у учењу	Предметни наставници Одељенске старешине	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење
	Конструктиван разговор са учеником – давање препоруке за даљи рад уз охрабрење	Предметни наставници Одељенске старешине	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење
	Вредновање побољшања постигнућа ученика	Предметни наставници	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење
	Похваљивање ученика који постижу изузетан успех током целе школске године	Предметни наставници Одељенске старешине	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење
	Помагање ученицима са слабијим успехом од стране ученика са бољим успехом	Ученици	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење
	Похваљивање и награђивање ученика који су помагали слабијим ученицима	Предметни наставници	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење
Наставник подстиче интелектуалну радозналост и слободно изношење мишљења	Омогућити ученицима даслободно износе своје мишљење и коментаришу излагање наставника	Предметни наставници	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење Увид у наставни процес
	Охрабљивати ученике даслободно износе своје ставове и идеје	Одељенске старешине	Током сваке школске године	Упитник (самовредновање област Настава и учење Увид у наставни процес

Ученик има могућности избора у вези са начином и обрадом теме, обликом рада или материјала	Наставник омогућава ученику да може сам да бира /користи себи одговарајућу методу рада у презентовању свог рада, замене улоге са наставником, да одглуми, направи презентацију и сл.	Наставник и ученик	У току наставне године	Упитник (самовредновање област Настава и учење Увид у наставни процес
Наставник показује поверење у могућности ученика и има позитивна очекивања у погледу успеха	Охрабривање и давање могућности ученицима да користе своје потенцијале за проширење знања, вештине и способности којима располажу	Предметни наставници Одељенске старешине	У току наставне године	питник (самовредновање област Настава и учење
	Стално подстицање ученика да они могу да науче, реше, израде и др.	Предметни наставници	У току наставне године	питник (самовредновање област Настава и учење

Развојни циљ: 6.

Смањење стопе осипања ученика

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила за вредновање
Идентификација ученика у ризику	Анализа изостанака, успеха и понашања	одељењске старешине педагог школе	октобар	извештаји одељењских старешина, ЕС дневник
Индивидуални план подршке	Израда и праћење плана за сваког ученика у ризику	Тим за инклузију, одељ. старешина	током године	Број израђених планова подршке

Разговори са породицама	Саветодавни разговори и заједничко планирање подршке	одељењски старешина, педагог	током године	Број одржаних разговора/састанака
Унапређење наставних метода	Диференциран и и интерактивни приступи настави	наставници, педагог	током године	Повратна информација ученика о квалитету наставе Евиденција о посети часовима
Сарадња са локалном заједницом	Укључивање Центара за социјални рад, Дечјег диспанзера	школа, директор	током године	Број укључивања екстерних институција у активности Број заједничких иницијатива
Вршњачка подршка	Формирање менторских парова међу ученицима	одељењске старешине	током године	Број ученика укључених у такав вид подршке

ОБЛАСТ ВРЕДНОВАЊА : 3 Образовна постигнућа ученика

Развојни циљ:1. Континуирано доприношење бољим образовним постигнућима ученика који имају потешкоћа у учењу и праћење напретка ученика који похађају допунску наставу.

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	извори доказа
Остваривање постигнућа код ученика којима је потребна додатна образовна подршка,у складу са индивидуалним циљевима учења односно прилагођеним стандардима	Идентификовање ученика којима је потребн додатна образовна подршка	Одељенске старешине Предметни наставници Тим за ИОП	Септембар и октобар сваке школске године	Евиденција наставника
	Израда педагошког профила (према стандардима ИОП-а)	Одељенске старешине Предметни наставници Тим за ИОП	Октобар и новембар сваке школске године	Педагошки профил Извештај тима за ИОП
	Рад са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка	Предметни наставници	Током наставне године	Књига евиденције
Подизање мотивације ученика за учешће у наставним активностимаи такмичењима	Организовање такмичења(школска) за ученике који немају прилике или нису довољно успешни за учешће на такмичењима који организује МПС или стручна друштва	Предметни наставници	Једном у току школе године	Извештаји Извештај о раду школе
Организовање посебних приредби или других активности за промоцију резултата ученика	Организовање посебних приредби или других активности за промоцију резултата ученика	Предметни наставници Стручна већа	Једном у току школе године	Извештаји Извештај о раду школе
Укључивање ученика у допунску наставу у складу са њиховим потребама	Организација допунске наставе	Предметни наставници	Током сваке школске године	Ес Дневник
	Праћење ученика који похађају допунску натаву и редовно извештавање о томе	Предметни наставници Одељенске старешине	Током сваке школске године	Евиденција наставника Ес Дневник

	Редовно обавештавање родитеља о непохађању допунске наставе и као и указивање на значају похађања исте	Одељенске старешине	Током сваке школске године	Евиденција одељенског старешине
Праћење напредовања у учењу код ученика који похађају допунску наставу	Вредновање рада ученика који похађају допунску наставу	Предметни наставници	Током сваке школске године	Ес Дневник
	Извештај о постигнућима ученика који похађају допунску наставу	Предметни наставници	Квартално Током сваке школске године	Записник са одељенског већа
Реализација квалитетног програма припреме ученика за матурски и завршни испит	Организација припремне наставе за матурски и завршни испит	Предметни наставници	Четврти класификациони период сваке школске године	Распоред припремне наставе
	Континуирана реализација припремне наставе	Предметни наставници	Четврти класификациони период сваке школске године	Књига евиденције
Резултате — иницијалних ,годишњих тестова и провере знања користити у индивидуализацији и подршке у учењу	Анализирати иницијалне и годишње тестове и провере знања	Предметни наставници	након извршеног тестирања	Белешке наставника
	Са добијеним резултатима упознати ученике и родитељи у складу са тим кориговати планове рада и планирати индивидуални рад са ученицима	одељенске старешине стручна већа	квартално	кориговани планови записници са стручних већа
	Пратити даље резултате рада и о томе редовно водити евиденцију и извештавати,ос,одељенска већа,родитеље	предметни наставници одељенске старешине	тримесечно и по потреби	записници са родитељских састанака одељенских већа

Област вредновања :4. Подршка ученицима

Развојни циљ 1:Оснаживање функционалног система пружања подршке свим ученицима кроз наставне, ваннаставне активности, практичне и блок наставе

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила завредновање
Унапређење система пружања подршке ученицима у учењу	Саветодавни рад са ученицима којима је потребна додатна подршка	педагог	током школске године	Евиденција педагога
	Организовати предавања за ученике на тему учења	педагог одељенске старешине	почетак школске године	Евиденција педагога слике урађена презентација
	Пружање подршке у учењу у оквиру редовне наставе која би подразумевала веће прилагођавање индивидуалним образовно-васпитним потребама ученика	Одељенски старешина Предметни наставници Педагог	током школске године	Упитник (самовредновање области Подршка ученицима) Број реализованих вршњачких радионица Извештаји стручних већа, Годишњи извештај о раду школе
	Активности наставника којима се омогућује несметани развој даровитих ученика у оквиру редовне наставе	Стручни сарадници, Предметни наставници	током школске године	Повећан број ученика на такмичењима, у секцијама и ваннаставним активностима као и општи успех ученика
Унапредити практичну и блок наставу где ће ученици имати прилику да решавају професионалне задатке помоћу којих стичу	Формирати тим наставника који ће се бавити организацијом и реализацијом практичне наставе	директор школе	током школске године	

вештине потребне за будућу професију	Спровести анкету међу ученицима и родитељима о задовољству практичне и блок наставе	Педагог Одељењске старешине	У току школске године	Анкета
Организовање предавања и радионица на тему ненасилна комуникација и конструктивно решавање проблема	Организовати предавања за ученике на тему ненасилне комуникацијеи личног и социјалног развоја ученика	Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, Ученички парламент/ Вршњачки едукатори	По плану рада Парламента У току школске године	Записник са Парламента

Област вредновања : 5. Етос

Развојни циљ: 1.Успоставити атмосферу у колективу у којој се поштују правила и вреднује квалитетан рад кроз интерни систем награђивања наставника и ученика

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила завредновање
Омогућити доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих	Континуирано упознавање и подсећање наставника, ученика и родитеља на правилнике и прописе који постоје у школи у којима је регулисано понашање и одговорност свих страна	Директор Педагог Одељенске старешине Наставници	током школске године	Записници са седница наставничког већа, одељенских већа, родитељских састанака, евиденција одељенског старешине, педагога и наставника
	Праћење поштовања норми, правила понашања и одговорности	Директор Педагог Одељенске старешине Наставници	Током развојног периода	Записници са седница наставничког већа, одељенских већа, родитељских састанака, евиденција одељенског старешине, педагога и наставника

Применити систем награђивања свих ученика за постигнуте резултате	Осмислити интерни систем награђивања ученика за постигнуте резултате	Директор наставници	Током школске године	извештаји са такмичења и постигнути резултати на истим
	Упознати све ученике са правилником о награђивању истих	Одељенске старешине	Почетак школске године	Записник са одељенског већа Часа одељенске заједнице Родитељског састанка
	У холу школе ставити слике Ученика генерације	Управа школе	У току наставне године	Урамљене слике
Омогућити свим ученицима да буду успешни	Осмислити што више активности, такмичења у којима ученици кој немају могућности и способности да учествују на такмичењима које организује МПС	Педагошка служба Стручна већа Ученички парламент	почетак школске године	Извештај
	Редовно праћење и промовисање школских такмичења, п риредби изложби, квиз ова	Управа школе Педагошка служба	У току наставне године	Текст на школском сајту ФБ страницу школе
	Благовремено ажурирање школског сајта (Успех ученика или наставника пропатити краћим интервијуом или текстом на школском сајту		У току наставне године	
	Посебно награђивање и похваљивање ученика са сметњама у	Управа школе Педагошка служба	У току наставне године	Текст на школском сајту ФБ страницу школе

	развоју (на школским такмичењима и активностима које школа организује)			
--	--	--	--	--

Развојни циљ. 2. Унапређење сарадње са родитељима, локалном самоуправом и другим установама и организацијама

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми и мерила за самовредновање планираних активности
Организовање заједничких активности у циљу јачања осећања припадности школи побољшању радне атмосфере и међуљудских односа у колективу	Организовање заједничких активности (екскурзије, излети, стручне посете, спортске и културне манифестације) у циљу јачања осећања припадности школи, побољшању радне атмосфере и међуљудских односа у колективу	Директор Наставници	Током школске године	Извештај
Укључивање родитеља / старатеља у рад школе	Благовремено разматрање и прихватање предлога родитеља	Управа школе	Током школске године	Записник са Савета родитеља Записник са седнице Настав. већа
	Организовање сусрета са родитељима у оквиру Дана отворених врата ЧОС-а	Управа школе Одељенске старешине	Јун	Извештај о раду школе
	Организовати спортске рекреативне активности у којима учествују, ученици, родитељи и наставници.	Управа школе Наставник физичког васпитања	У току школске године	
	Сарадња са родитељима, представницима ЛС и привредним субјектима на изради базе услуге за реализацију каријерног виђења.	тим за каријерно вођење	по плану	

Развојни циљ: 3. Подизање угледа школе кроз њену промоцију

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Извори доказа
Промоција школе на интернету, израда веб сајта школе	Осмислити занимљиву презентацију уписа за наредну школску годину	тим за промоцију школе	март	урађена презентација	презентација је на сајту школе
Посета основних школа и презентовање образовних профила	Посетити што већи број школе, пре свега оне школе из којих имамо највећи број ђака	предметни наставници	друго полугодиште сваке школске године	посећене школе	извештај
Израдити детаљне планове индивидуалних контаката са ученицима и родитељима завршних разреда	Посетити што већи број ученика и родитеља	предметни наставници	друго полугодиште сваке школске године	посећен велики број ученика	белешке наставника
Израдити рекламни материјал школе – брошуре, постере са логом школе	Израдити рекламни материјал Наставник ликовних	стручна већа	друго полугодиште сваке школске године	израђен промотивни материјал	рекламни материјал
Представити опремљеност школе родитељима будућих ђака	Организовати посету школе од стране ученика осмог разреда и њихових родитеља	Управа школе	друго полугодиште сваке школске године	организована посета	слике презентације и извештаји
Интензивирати сарадњу са стручним сарадницима и	Организовати заједнички родитељски састанак у	управа школе	друго полугодиште сваке школске	организован родитељски састанак	извештај

одељенским старешинама завршних разреда основне школе за	циљу боље презентације образовних профила		године		
Успоставити сарадњу са наставницима биологије и другим предметима у основним школама и позвати ученике осмаке да присуствују часу	Осмислити и организовати час за ученике 8.разреда	тим за промоцију школе	друго полугодишће сваке школске године	реализован час са ученицима осмацима	слике извештај
Појачати рад вршњачког тима	организовати предавања за ученике 8.разреда које ће реализовати наши ученици	тим за промоцију школе	У току сваке школске године	одржане вршњачке едукације	извештај слике објава на сајту друштвеним мрежама
Организовати дружења и размену информација о школи	Организовати заједничке акције наших ђака са ђацима завршних разреда (стони тенис, фудбал, шах, рачунари)	тим за промоцију школе	У току сваке школске године	организоване активности	извештај слике објавана сајту друштвеним мрежама
Састанак са бившим ученицима школе који су успешни у послу	Организовати састанак са бившим ученицима	Тим за промоцију школе	У току сваке школске године	организован састанак	извештај слике објава на сајту друштвеним мрежама
Сарадња са Општином у циљу пружања финансијске помоћи будућим ученицима	Обавити разговоре са представницима Општине у циљу	Тим за промоцију школе	У току сваке школске године	Ученици су добили помоћ	упућен захтев одговор на захтев позитиван слика

наше школе	пружања помоћи ученицима				
------------	--------------------------------	--	--	--	--

Област вредновања: 6. Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

Развојни циљ: 1. Унапређење функционисања система за праћење и вредновање квалитета рада

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми и мерила за самовредновање планираних активности
Предузимање мера за унапређење образовноваспитног рада на основу резултата праћења и вредновања	Стручно усавршавање наставника и стручних сарадника	Директор и тим за професионални и развој	у току школске године	
	Саветодавни педагошко-инструктивни рад	Педагог	у току школске године	
	Израда акционих планова након спроведеног процеса самовредновања.	стручни актив	у току школске године	
	Активности усмерене на повећање мотивације наставника за рад	Директор, Стручни сарадници	Континуирано	Наставници се јавно похваљују, награђују, влада афирмативна атмосфера, истицање наставника који вредно и креативно раде. Разговори, учестали контакти са запосленима и повремена анкетирања.

Интезивирати инструктивни увид и надзор кроз посету часова свих наставника, уз налагање мера за побољшање рада.	директор		-Извештај о раду директора
Интензивирати рад свих наставника на међусобним посетама часова (нпр. сваки наставник посети минимум пет, а одржи минимум један).	-предметни наставници у оквиру већа и ван њих	Током школске године	-припрема за час -записници стручних већа

Развојни циљ 2: Повећање функционалног коришћења материјално-техничких ресурса и наставних средстава у настави кроз повећано коришћење постојећих и набавку нових наставних средстава за извођење наставе

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила завредновање
Повећати континуирано коришћење наставних средстава у циљу побољшања квалитета наставе	Набавити потребна наставна средства Обогатити библиотетски фонд	директор	почетак школске године	рачуни записници
	Пратити примену наставних средстава у настави	стручна служба и директор	током наставне године	протокол о посматраном часу
	Формирање мултимедијалних учионица			

**Развојни циљ 4 : Увести иницијативу развијања
предузетничког духа и повећати број пројеката у школи**

Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Мерила завредновање
Развијање међународне сарадње и пројеката усмерених на развој кључних компетенција за целоживотно учење ученика и наставника	Праћење конкурсних пројеката	Тим за израду пројекта наставници директор	Током године	Конкурсна документација
	Учествовање на конкурсима			Конкурсна документација
	Реализација међународне сарадње и пројеката			Конкурсна документација

На основу резултата самовредновања рада школе, континуираног праћења остварених резултата у реализацији образовно-васпитне праксе, учених потреба ученика, наставника и родитеља, предлога чланова Стручних већа, Актив за школско развојно планирање је дефинисао мисију, визију и приоритете у остваривању образовно-васпитног рада за период од 2022-2027.године

МИСИЈА, ВИЗИЈА И ПРИОРИТЕТИ У ОСТВАРИВАЊУ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

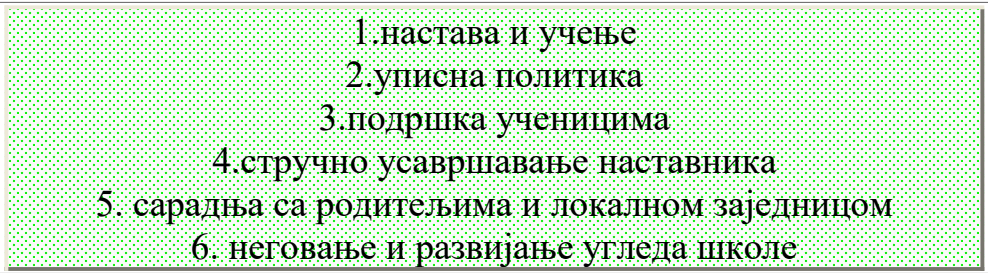
МИСИЈА

Мисија наше школе је да ученицима пружи актуелна, трајна и функционална знања, да развија и подстиче слободно и критичко мишљење. У Школи ће се неговати позитивна радна атмосфера, међусобно поштовање и уважавање различитости и хуманих вредности.

ВИЗИЈА

Визија наше школе је образовање ученика са високим нивоом образовне, социјалне и културне компетенције који ће се својом одговорношћу и радним навикама укључити у даљи процес образовања и живот у савременом свету. Будућност наше школе је ослоњена на поштовање и неговање традиције дуге 60. година са очувањем хуманих и сазнајних вредности које су генерације професора и ученика промовисале и неговале. Школа ће, кроз савремени приступ настави и учењу истовремено припремати ученике за учење, живот и рад у савременом свету.

ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ РАЗВОЈА ШКОЛЕ

-
1. настава и учење
 2. уписна политика
 3. подршка ученицима
 4. стручно усавршавање наставника
 5. сарадња са родитељима и локалном заједницом
 6. неговање и развијање угледа школе

приоритетна област	Настава и учење	
Циљеви: 1. Желимо наставни процес који је ефикасан, квалитетан и прилагођен потребама ученика 2. Желимо наставни процес који развија кључне компетенције ученика за целоживотно учење		
Задатак 1. Примена ефикасних и разноврсних метода и облика рада у настави 2. Стварање повољне климе за учење 3. Јасно постављена очекивања од ученика 4. Индивидуални приступ ученицима који имају потешкоће у праћењу наставе		
активности	носиоци активности/партнери	временски оквир
Примена ефикасних и разноврсних метода и облика рада у настави		
1. Примена ефикасне методе и облика у односу на циљ часа	наставници	сваког часа
2. Израда плана реализације угледних и огледних часова	председници стручних већа	септембар
3. Израда плана посете часовима и инструктивно педагошког рада	директор/организатор наставе/педагог	сваког месеца
4. Хоризонтално учење и размена знања и искуства наставника	сви наставници	Наставничко веће, одељењска већа, педагошки колегијум
Стварање повољне климе за учење		
1. Примена евалуационих листа за ученике за процену успешности припреме и реализације часа. Припреме засноване на самовредновању наставника	сви наставници	по потреби
2. Креирање програма сарадње ученика и наставника кроз ваннаставне програме, посете и излете	наставници, разредне старешине, директор, координатори секција	септембар
3. Коришћење разноврсних	предметни наставници	сваког часа

наставних средстава на часу		
Јасно постављена очекивања од ученика		
1. На почетку часа наставник истиче циљ часа и исходе које очекује. Обезбедити ученику да јасно зна зашто планирано треба да научи	сви наставници	сваког часа
2. Обавезан договор наставника и ученика о правилима рада у учионици	сви наставници	септембар и повремено у току године
3. Примена провере знања ученика која је брза и транспарентна	сви наставници	сваког часа
4. Интеракција међу ученицима је у функцији учења	наставници, разредне старешине, ученици	
Индивидуални приступ ученицима који имају потешкоће у праћењу наставе		
1. Идентификација индивидуалних разлика међу ученицима	наставници, разредне старешине, родитељи, педагог	прво тромесечје
2. Избор предмета и садржаја за индивидуализацију, избор метода и облика индивидуализације	наставници	прво тромесечје
3. Примена индивидуализоване наставе применом групног рада	наставници	у току године

приоритет на област	Уписна политика	
стратешки циљеви: 1.Желимо да креирамо уписну политику школе у складу са потребом привреде и локалне заједнице 2.Хоћемо да промовишемо програме који се реализују у школи		
Задатак 1. Израдити ефикасан план уписа 2. Промовисати постојеће образовне профиле		
активности	носиоци активности/партнери	временски оквир
1. Формирање школског тима који ће креирати уписну политику школе	директор, наставници	школска 2022/2023
2.Мапирање релевантних актера на локалном нивоу	тим	септембар/октобар
3. Прикупљање података о стању на тржишту рада и у локалној привреди	тим	септембар/октобар
4. Израда плана уписа	тим	до краја календарске године
Промовисати постојеће образовне профиле		
1. Промоција образовних профила	Тим за промоцију	током године, посебно од марта до маја месеца
2. Организовање Дана отворених врата школе	Тим за промоцију	март
3. Ажурирање сајта, face-book и инстаграм странице школе	Тим за промоцију	јануар

приоритетн а област	Подршка ученицима		
стратешки циљеви: 1.Желимо да унапредимо процес инклузивног образовања у школи 2. Хоћемо да пружимо већу подршку ученицима који имају потешкоће у учењу и са проблемима у понашању 3. Желимо да укључимо што већи број ученика у разноврсне ваннаставне садржаје			
Задатак 1. Стварање инклузивне климе у одељењу и школи 2. Брига о ученицима 3. Праћење физичког, здравственог и емоционалног стања и социјалних потреба ученика 4. Спречити осипање ученика			
активности		носиоци активности/партнери	временски оквир
Стварање инклузивне климе у одељењу и школи			
1. Групни облик рада и учења и рад у пару користе се за развој сарадње и комуникације из- међу ученика са сметњама у развоју и остале деце у одељењу		наставници, разредне стрешине, педагог	током године
2. Наставници воде портфолио сваког ученика, посебно ученика који имају сметње у развоју или потешкоће у учењу или проблеме у понашању		наставници, разредне стрешине	током године
3. Педагог школе редовно израђује и ажурира педагошки профил ученика који раде по ИОП-У		Педагог	током године
4. Наставници и стручни сарадници унапређују стручне компетенције за рад са ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом		СТИО, интересорна комисија, стручњаци ван школе	по потреби

Брига о ученицима		
1. Израдити план подршке ученицима који имају потешкоће у учењу	наставници, разредне старешине, педагог	прво тромесечје сваке школске године
2. Редовно ажурирање Зидних новина по учионицама са понудом ваннаставних програма и програма подршке ученицима	разредне старешине, Ученички парламент	тримесечно
3. Промовисање појединих програма подршке ученицима и понуде ваннаставних активности	разредне старешине, Ученички парламент	на почетку сваке школске године

приоритетна област	Стручно усавршавање наставника		
стратешки циљеви: 1. Желимо континуирани професионални развој наставника, директора и стручних сарадника 2. Хоћемо стицање нових и унапређивање већ постојећих знања и вештина рада у настави 3. Желимо да развијемо вештине планирања и организовања часа у складу са потребама и интересовањима ученика			
Задатак 1. Развој компетенција за поучавање и учење 2. Развој компетенција за подршку развоју личности ученика 3. Развој компетенција за комуникацију и сарадњу 4. Организовање хоризонталног учења у школи			
активности		носиоци	временски

	активности/партнери	оквир
Развој компетенција за поучавање и учење		
1. Реализација угледних часова	наставници	сваки наставник је у обавези да током године реализује 1 час
2. Похађање акредитованих семинара који развијају компетенције за подучавање и учење	наставници, стручни сарадници, директор	према личном плану
3. Реализација радионица „Ефикасне методе учења“ са ученицима 1.разреда	разредне старешине, педагог, наставници	према плану рада одељењског стрешине, плану рада педагога школе
Развој компетенција за подршку развоју личности ученика		
1. Похађање акредитованих семинара који развијају компетенције за подршку развоју личности ученика	наставници, стручни сарадници, директор	према личном плану
2. Похађање акредитованих семинара који развијају компетенције за сарадњу и комуникацију	наставници, разредне старешине, педагог	прво тромесечје сваке школске године
3. Предавања, презентације, прикази активности и размена информација о похађаним семинарима на седницама Наставничког већа, одељењских већа, стручних већа и Педагошког колегијума	директор, наставници, стручни сарадници	током школске године према плану рада стручних органа школе

приоритетн

Сарадња са родитељима и локалном заједницом

а област		
стратешки циљеви:		
1.Желимо да унапредимо сарадњу са родитељима		
2. Желимо да унапредимо сарадњу са социјалним партнерима и локалном заједницом		
Задатак		
1. Пронаћи ефикасне моделе укључивања родитеља у живот и рад школе		
2. Израдити план сарадње са социјалним парнерима		
активности	носиоци активности/партнери	временски оквир
Пронаћи ефикасне моделе укључивања родитеља у живот и рад школе		
1. Укључивање родитеља у рад школе преко рада Савета родитеља	директор, педагог, председник Савета родитеља	према плану рада Савета
2. Израда плана сарадње са родитељима	одељењски старешина, Тим за заштиту ученика....	термини родитељских састанака и термини за реализацију планираних трибина и активности са родитљима
Израдити план сарадње са социјалним парнерима		
1. Мапирање социјалних партнера у локалној заједници	Тим за промоцију школе	септембар сваке школске године
3.		

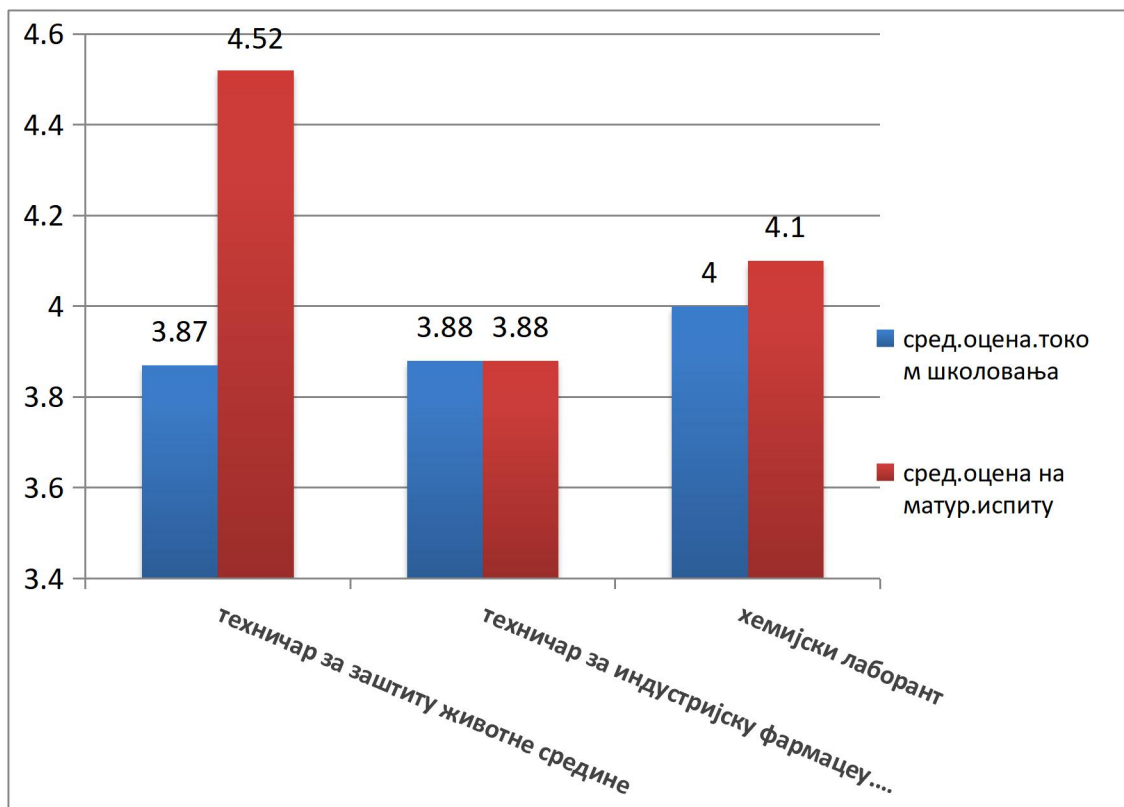
приоритетн а област	Материјално-технички услови	
стратешки циљеви:		
1. Хоћемо да извршимо реорганизацију, адаптацију, проширење радног простора		
2. Желимо да пронађемо нове начине финансирања		
Задатак		
1.1 Типизација постојећих лабораторија		
1.2 Формирање микробиолошке лабораторије		
1.3 Формирање хемијско-технолошке радионице		
1.4 Изградња спортског терена		
активности	носиоци активности/партнери	временски оквир
Формирање Тимова за израду или допуну већ постојећих елебората	Тим наставника које одређује директор	
Конкурисање код различитих донатора	Тим за израду пројекта и праћење конкурса	
Имлементација пројеката	Тим за имплементацију пројеката	

приоритетна област	Материјално-технички услови	
активности	евалуација (начини праћења и самовредновања)	
Формирање Тимова за израду или допуну већ постојећих елебората	Увид у записнике стручних већа и извештаје о раду тимова	
Конкурисање код различитих донатора	Евиденција о раду Тима за пројекте	
Имментација пројеката	Евиденција о раду Тима за имментацију пројекта	

МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА ИСПИТИМА КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

Матурски испит у јунском испитном року полагало је 62 ученика и завршили 17 ученика.

На испиту из српског језика и књижевности ученици свих образовних профила су остварили видно бољи успех на матурском испиту него на крају школске године. Нарочито техничари за заштиту животне средине који су и уједно и постигли највећи успех (4,52).

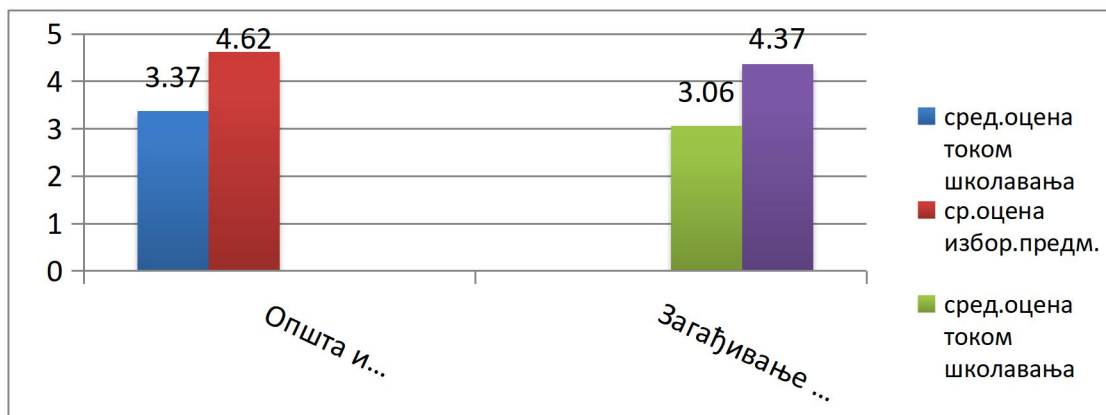

	сред.оцена.током школовања	сред.оцена на матур.испиту
Техничар за заш.живот.сред.	3,87	4,52
Техничар за инду.фарма.техно.	3,88	3,88
Хем. лаборант	4	4,1

Матуранати смера **техничар за заштиту животне средине** они су се определили за ОНХ као изборне предмет.

За израду матурских радова су се одлучили из предмета загађивање и заштита воде.

Као што се види на слајду из већине предмета бољи успех су постигли на матурском испиту (и на одбрани и приликом полагања изборног предмета) него на крају школ. године када су тај предмет слушали. Средња оцена на матурском испиту видно боља него прошле године 4,27 (3,63)

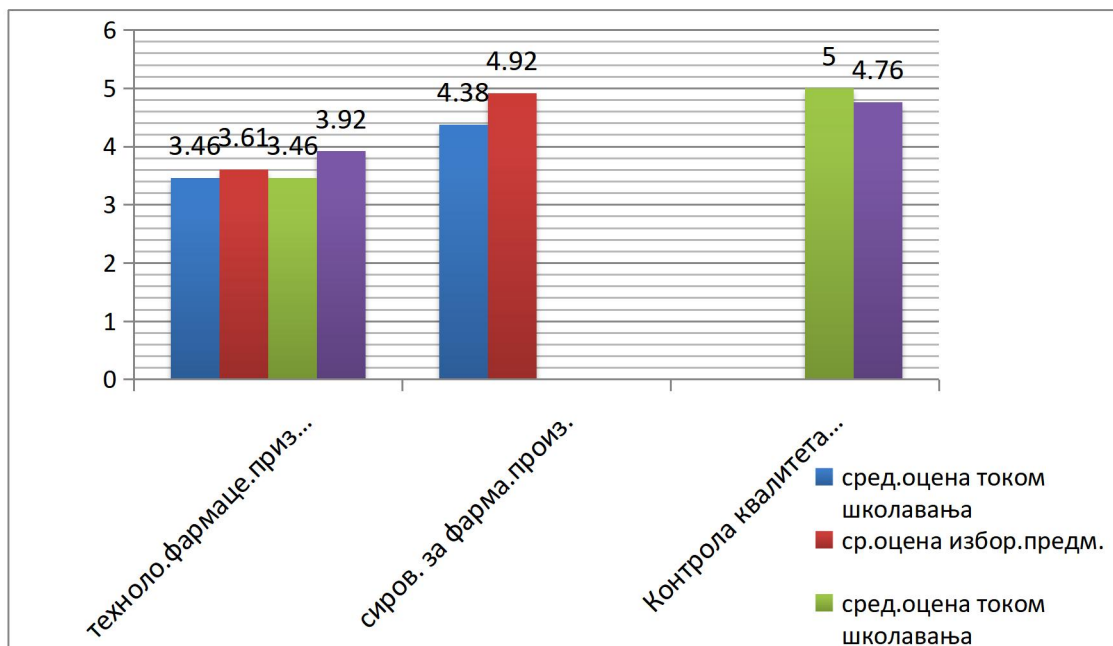

	сред.оцена током школовања	ср.оцена избор.предм.	сред.оцена током школовања	ср.оцена на мату.испиту
Opшта и неорганска хемија	3,37	4,62		
Загађивање и заштита воде			3,06	4,37

Матуранти образовног профила **техничар за фармацеутску козметичку технологију** полагали изборне предмете области технологије фармацеутских производа (13), сировине фармацеутских производа (13). Укупно 26 ученика.

Док су се и за израду матурских радова определили из области технологије фармацеутских производа (13) и контрола квалитета сировина (13).

Већина ученика је остварили боље резултате из изборних предмета. Док код одбране матурских радова ученице су имале незнатно слабији успех из контроле квалитета 5–4,76 док су из технологије фармацеутских производа остварили бољи успех 3,46-3,92. Средња оцена на матурском испиту 4,34 (4,47).

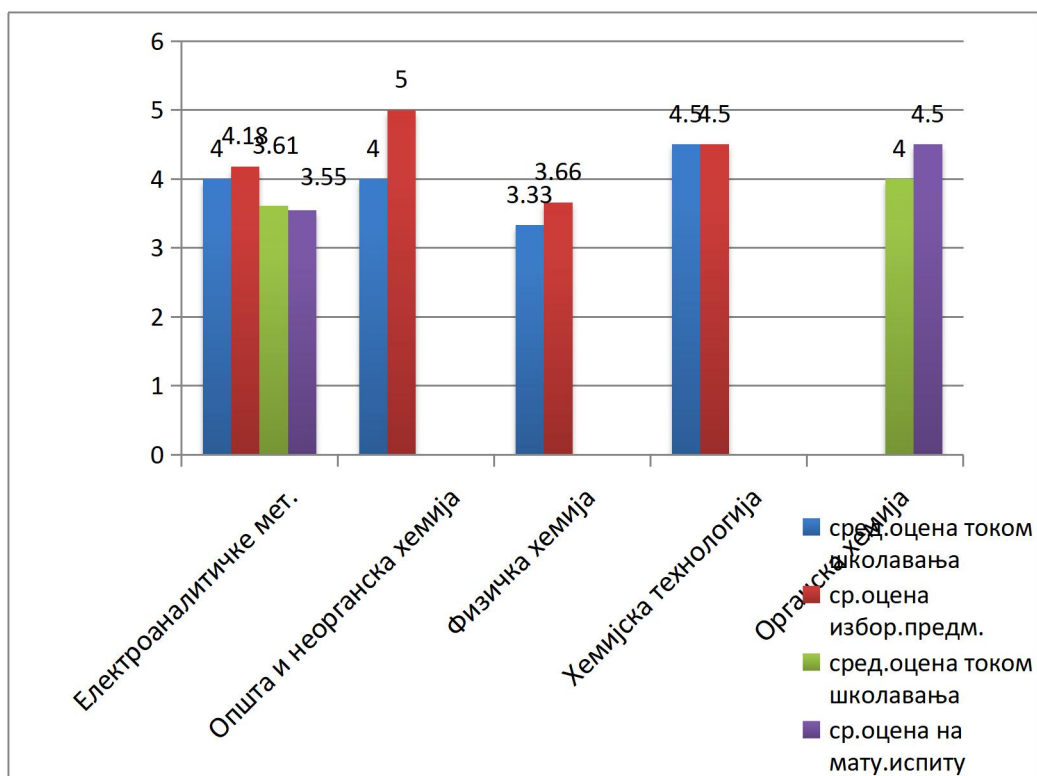
	сред.оцена током школовања	ср.оцена избор.предм.	сред.оцена током школовања	ср.оцена на мату.испиту
техноло.фармаце.призво.	3,46	3,61	3,46	3,92
сиров. за фарма.произ.	4,38	4,92		
Контрола квалитета производа			5	4,76

Што се тиче матураната смера **хемијски лаборант**, 20 ученика. 11 ученика су се определила да полажу електроаналитичке методе, 6 физичку хемију, 2 ученика хемијску технологију и 1 ученик ОНХ.

Док су се и за израду матурских радова определили из области: електроаналитичке методе 18 ученика и органске хемије 2 ученика.

Као што видимо на дијаграму бољи успех су ученици постигли на матурском испиту него на крају године из оба дела матурског испита. Средња оцена на матурском испиту 3,98 (3,99).

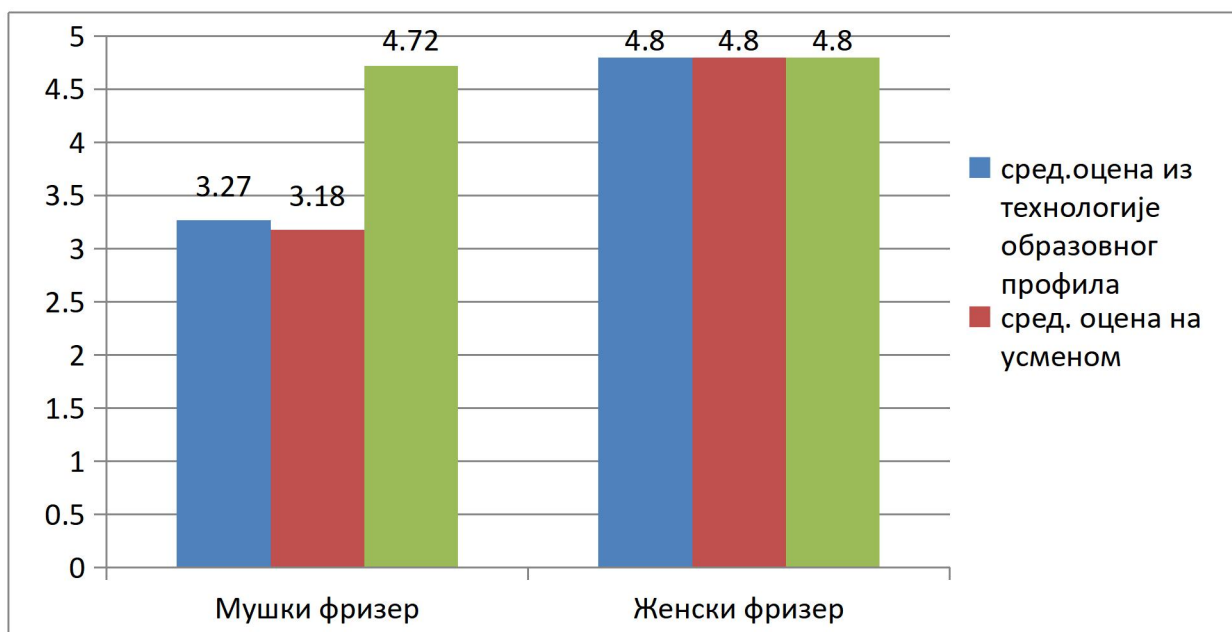
	сред.оцена током школавањ а	ср.оцена избор.предм .	сред.оцена током школавањ а	ср.оцена на мату.испит у
Електроаналитичке мет.	4	4,18	3,61	3,55
Општа и неорганска хемија	4	5		
Физичка хемија	3,33	3,66		
Хемијска технологија	4,5	4,5		
Органска хемија			4	4,5

Завршни испит (мушки и женски фризер)

Завршни испит су полагали 7 мушких фризера и 10 женских фризера. Мушки фризеру су остварили незнатно слабији резултат на усменом делу испита 3,27-3,18 а бољи резултат приликом одбране практичног рада (4,72).

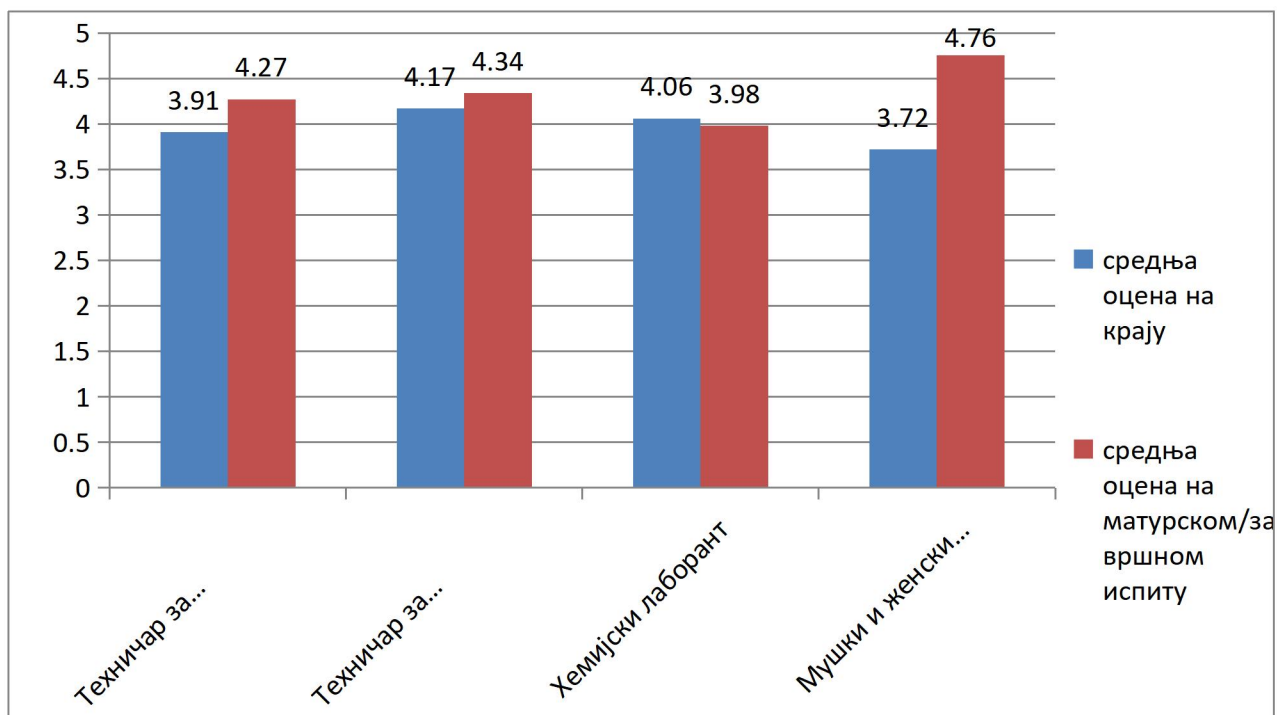
Женски фризеру су остварили идентичан резултат и на усменом и на практичном делу завршног испита (4,8).

Највећу средњу оцену на матурском испиту су остварили техничари за индустријску фармацеутску технологију 4,34 нешто мању техничари за заштиту животне средине 4,27 а хемијски лаборанти 3,98 чија је оцена и нижа него средња оцена на крају школске године. На завршном испиту

	сред.оцена из технологије образовног профила	сред. оцена на усменом	оцена на завршном испиту
Мушки фризер	3,27	3,18	4,72
Женски фризер	4,8	4,8	4,8

фризери су остварили бољи успех него на крају школске године.

	средња оцена на крају	средња оцена на матурском/завршном испиту
Техничар за заштиту животне средине	3,91	4,27
Техничар за индустр. фарм. технологију	4,17	4,34
Хемијски лаборант	4,06	3,98
Мушки и женски фризер	3,72	4,76

На основу обраде података након матурских и завршног испита и анализе образовних постигнућа ученика можемо констатовати да су наши ученици постигли стандарде које су требале да постигну и са успехом положили матурске испит и завршне испит и да су резултати на нивоу републичког просека. У савременој ери интернета где су све информације доступне свима, треба развијати код ученика истраживачки приступ у изради матурских и завршних радова. Сходно томе, највећу улогу имају ментори који, заједно са својим ученицима бирају теме и проналазе најуспешније методе да би дошли до заједничког циља. Ученици треба да критички приступе проблему и да примене стечена знања из свог дотадашњег школовања. Циљ је оспособити ученике да критички мисле. Предметни наставници треба да подстичу индивидуализацију ученика и њихов сензибилитет у истраживачком раду.

Због измене начина полагања завршних и матурских испита од школске 2023/2024. године предлажемо да наставници стручних предмета уведу у своје годишње планове један час додатне наставе у току наставне недеље као час када ће ученици завршних разреда моћи доћи на консултације. На консултацијама са наставницима ученици би могли да затраже помоћ око израде задатака из збирки за припрему завршних и матурских испита.

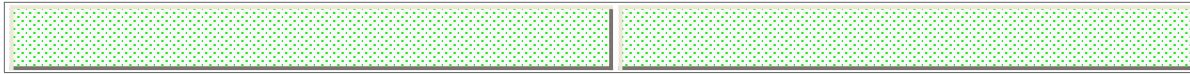
Такође предлажемо да у току једне (две) недеља блок наставе ученици увежбавају практични део матурског испита.

МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА САРАДЊЕ СА ПОСЛОДАВЦИМА У СЕКТОРУ КОМЕ ПРИПАДАЈУ ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

**Објекти друштвене средине значајни за
остваривање програмских садржаја и задатака
Социјални партнери школе**

Назив организације/установе/фабрике	Приоритетне области сарадње
Zdravlje Actavis, Nevena kolor, Млекара, ЈКП Водовод, Завод за јавно здравље, Цинси, Falke, Одељење за заштиту животне средине, приватни фризерски салони	Реализација наставе у блоку, научна истраживања, пословање Ђачке задруге
Градска управа	Сва питања везана за образовање на локалном нивоу
Полицијска управа	Едуковање ученика, презентације
Локалне ТВ и радиостанице	Промоција школе
Завод за јавно здравље	Реализација наставе у блоку
Пољопривредна саветодавна служба	Реализација наставе у блоку
Сарадња са основним школама	Професионална оријентација ученика завршних разреда основне школе

Сарадња са другим средњим школама	Размена информација, искуства и сарадња у различитим областима Сарадња Ученичког парламента наше школе са парламентима других средњих школа
Сарадња са високим струковним школама и факултетима у околини	Сајам професионалне оријентације и каријерног вођења у школи Сарадња са Технолошким факултетом у оквиру хемијских и технолошких предмета
Учешће у раду Истраживачке станице Петница	Избор даровитих ученика за одлазак у истраживачку станицу Петница
Сарадња са Заједницом хемијских школа	Учешће у раду Заједнице
Сарадња са НВО (учешће на конкурсима и у разним акцијама које покрећу)	Удружење професионалаца у образовању НВО Едукациони центар у Лесковцу Канцеларија за младе Аутономни женски центар
Дечји диспанзер	Здравствена заштита ученика
Саветовалиште за младе	Психолошка и здравствена заштита ученика Наши ученици су вршњачки едукатори Саветовалишта за младе прошли су обуку на тему: заштите репродуктивног здравља, СИДЕ, болести зависности, равноправности полова....
Центар за социјални рад	Подршка у раду са породицама ученика
Културни центар	Ваннаставни садржаји
Народно позориште	Ваннаставни садржаји
Хала спортова	Ваннаставни садржаји за реализацију појединих часова физичког васпитања

4.**МЕРЕ ЗА УНАПРИЂИВАЊЕ ИНКЛУЗИВНОГ ОБРАЗОВАЊА**

1. Инкорпорација инклузивног образовања у стратегије развоја школе (део је Школског развојног плана, Школског програма, Годишњег плана школе).

2. Постојање Стручног тима за инклузивно образовање (СТИО) одговорног за идентификовање деце са посебним образовним потребама и формирање Тимова за додатну подршку.

3. Стално информисање колектива о новинама у закону у вези са инклузивним образовањем.

4. Стално информисање и повезаност СТИО са другим стручним органима школе.

5. Повезивање са другим институцијама од значаја у локалној средини.

6. Едукација колектива у вези са значајним темама инклузивног образовања као део плана стручног усавршавања унутар и изван колектива (креирање ИОП-а, методички принципи прилагођавања наставе, активне методе, ментални поремећаји и педагошке импликације, комуникацијске вештине).

7. Сензибилизација ученика и развијање толеранције на различитост (рад са одељенским заједницама (развој животних вештина, хумани односи са другима), укључивање у секције и ваннаставне активности (посете школама и представама ученика са посебним потребама)

8. Сензибилизација родитеља и позив на сарадњу.

5.**МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА**

Ове мере су интегрални део мера предвиђених програмом и акционим планом Стручног тима за инклузивно образовање (СТИО) и

начињене су на основу конкретних потреба ученика школа којесуразматраненасастанцимаСТИО,алииопштихметодичкихупутстав азапоштовањепринципа инклузивногобразовања.

Мере су груписане у три основне области, које се примењују по потреби и у зависности од конкретног случаја и предлога Тима за додатну подршку, или предлога наставника о поступцима индивидуализације:

-предавања и задаци

-организација учења

-понашање

Предавања и задаци:

-дозволити ученику да сними лекције како би их погледао касније (ученици који не стижу да запишу, имају поешкоће у писању, дислексија)

-поновити упутства ученику која су дата читавом одељењу, затим тражити од њега да их понови и објасни наставнику

-написати кључне ставке на табли и тражити од њега да их прочита и објасни

-користити подвачење, показати ученику методу рада на тексту

-поделити дужа предавања на краће делове

-обезбедити ученика за рад у пару, да контролише рад и помаже у учењу

-дати додатно време за израду рада или решавање задатака

-смањити ниво штива у задацима

-тражити мање ачних одговора за завршавање (квалитет наспрам квантитета)

-користити контролне листе, шеме, картице за подсећање итд.

-смањити домаће задатке, посебно оне који траже много читања

-дозволити контролне задатке са отвореним књигама

-ученицима који тешко пишу, дати усмене тестове

-ученицима који имају проблем са говором, дати писмене тестове

-правити краће квизове, не дуге тестове

-дати додаатно време за тест

-прочитати ученику питања

-избегавати притисак на ученика у смислу времена и конкуренције

- Користитионајвидпроверавњакојиученикуомогућуједапостигненајбољ

и успех–писмено,
усмено, квизови, дискусије... (за децу са поремећајима у понашању)

Организација учења:

- показати ученику најефикасније методе учења конкретног предмета
- обезбедити помоћ око учења
- замолити другог ученика да помогне око бележака и других потреба
- вршњачко учење – едуковање вршњачких едукатора који ће помоћи ученицима да на докнаде пропуштено знање из основне школе
- направити систем награђивања за завршавање рада у школи и за израду домаћих задатака
- поставити ученика да седи близу наставника
- поставити ученика да седи близу позитивног узора
- стајати близу ученика приликом давања упутства или предавања лекција
- постављање календара са датумима до којих треба да се обавезадујења
- честа промена наставних техника: презентације, задаци у пару, кооперативне групе, експерименти, визуелна средства...

Понашање:

- усвајање правила понашања заједно са ученицима – окачити правила понашања у учионицама
- прилагођавање задатака могућностима ради повећања самопоуздања ученика (за децу са поремећајима у понашању)
- Често давање повратне информације о постигнућима ученика (за децу са поремећајима у понашању)
- вршњачко учење – едуковање вршњачких едукатора који ће помоћи ученицима са проблемима у понашању
- поједноставити правила понашања у учионици и проверити да ли су јасна
- похвалити одређена понашања
- користити стратегије за самоконтролу
- дозволити краће одморе између задатака
- оцијенити његове тачне одговоре а не његове грешке
- направити уговор са учеником (по потреби и са одељењем)

План рада Стручног тима за инклузивно образовање - СТИО

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НАЧИН И ИСТОРИЈА
- Конституисање Стручног тима за инклузивно образовање - Израда Годишњег плана рада СТИО тима - Извештај Педагошком колегијуму и његова сагласност за рад ИОП тима	Директор , педагог , чланови тима	септембар	-Решења члана -Записник о с - тима
- Идентификација ученика са посебним образовним, здравственим и социјалним потребама - Пружање помоћи наставницима у изради педагошког профила ученика - Пружање помоћи ИОП тимовима при изради плана активности за сваки предмет - Стручно усавршавање наставника са циљем неговања уважавања различитости међу ученицима	Чланови СТИО и ИОП тима	септембар октобар у току године	-Идентифика - ученика -Едукативни -Списак акре - семинара -Записници с
- Пружање помоћи наставницима и тимовима за реализацију ИОП-а - Пружање помоћи родитељима за реализацију ИОП-а	Чланови СТИО и ИОП тима	децембар	- Анализе - Закључци

- Анализа рада стручног тима - Припрема за вредновање појединачних предмета - Помоћ у организовању заједничког учења међу ученицима			- Записници - Консултације
- Вредновање појединачних предмета на крају првог полугодишта - Анализа вредновања појединачних предмета - Сарадња са родитељима	Чланови СТИО и ИОП тима	јануар, фебруар	- Записници - Обрасци вредновања појединачних предмета
- Праћење инклузивне праксе у школи - Пружање помоћи наставницима и тимовима за реализацију ИОП-а - Пружање помоћи родитељима за реализацију ИОП-а - Анализа рада стручног тима	Чланови СТИО и ИОП тима	март, април	-Анализе -Закључци - Записници
- Праћење инклузивне праксе у школи - Пружање помоћи наставницима и тимовима за реализацију ИОП-а - Пружање помоћи родитељима за реализацију ИОП-а - Припрема за вредновање појединачних предмета - Вредновање појединачних предмета - Анализа рада по ИОП-у	Чланови СТИО и ИОП тима	мај, јун	-Анализе -Закључци -Записници

6.

ПЛАН РАДА СА УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ, ОДНОСНО ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА И ТАЛЕНТОВАНИМ УЧЕНИЦИМА

Даровитост је високо развијена способност, било општа, било нека специфична, која омогућава натпросечна постигнућа у одређеном конкретном подручју.

Таленат је даровитост у једном ужем подручју (математички таленат, музички таленат...)

Рад са даровитим ученицима се одвија кроз следеће етапе:

ИДЕНТИФИКАЦИЈА

- Оснаживање наставника за препознавање талентованих ученика и сигнализирање одељењском старешини, родитељу, ПП служби, стручном тиму за инклузивно образовање
- Индентификација даровитих ученика у свком одељењу, при чему ће се користити различити инструменти и извори информација од стране родитеља, вршњака, наставника и стручних сарадника
- Презентовање резултата идентификације даровитих ученика на часовима одељењских старешина, на седницама одељењских и наставничких већа, састанцима Тјачког парламента, Савета родитеља.....
- Пружање подршке даровитим ученицима у смислу
 - обогаћивање постојећег наставног плана и програма,
 - понуде изазовних задатака,
 - прилагођавање садржаја учења, процеса учења, производа и окружења учења,
 - омогућити им услове за самосталан рад и истраживање,
 - дружење са вршњацима сличних способности унутар школе и ван ње,
 - дружење савршњацима који нису потенцијално досровити због социјализације и прихваћености од стране вршњака
 - учешће у слободним активностима (секције); додатна настава из појединих, предмета, истраживачке станице, семинари, летњи кампови и слично,
 - мотивисање даровитих ученика похваљивањем кроз књигу обавештења, сајт, школски часопис и друге медије, укључивањем у презентацију школе, вођење часа, вршњачка едукација, постављање даровитих ученика у улогу оних који и сами едукују друге ученике,
 - учешће даровитих ученика на такмичењима унутар и ван школе.
- Праћење остварености планираних исхода и вредновање процеса и исхода учења даровитих ученика

При свему томе, потребно је на нивоу школе, а свакако код сваког наставника подстицати ауторитет који се гради на експертизи, а не на позицији моћи; као и развијати код ученика доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају, као и прилику да комуницира са својим интелектуалним вршњацима.

7.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗАПОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, КАО И ПОВЕЋАВАЊЕ САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА И ЗАПОСЛЕНИМА

I МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ

➤ Стварање повољне климе уважавања и толеранције

1. задатак: Безбедност физичког окружења у школи

активност	време реализације	носиоци активности	учесници	евиденција
Прилагођавање општих аката школе актуелним националним документима у области безбедности и задацима школе као институције.	септембар	директор школе, педагог школе, чланови тима	сви актери васпитно-образовног рада	Годишњи план школе; Развојни план школе; Статут школе
Правилник о безбедности ученика у коме постоје јасне процедуре за заштиту ученика поставити на доступна места упошљеницима и ученицима.	септембар	чланови Тима за заштиту ученика од насиља, дискриминације, зчостављања и занемаривања	сви актери васпитно-образовног рада	огласна табла у наставничкој канцеларији; огласна табла за ученике у холу школе
У Развојном плану школе предвидети активности у области превенције насиља	септембар	чланови тима	сви актери васпитно-образовног рада	Развојни план школе
Осветљавање простора којим се крећу и бораве ученици.	у току школске године (кад материјални услови то дозволе)	директор школе	сви актери васпитно-образовног рада	

Ангажовање особе која се стара о физичко-техничком обезбеђењу.	септембар	директор школе	сви актери васпитно-образовног рада	огласна табла у наставничкој канцеларији; огласна табла за ученике у холу школе
Организовати дежурства упошљеника у складу са потребама и имена дежурних истакнути на места доступно свима.	септембар	директор школе	сви актери васпитно-образовног рада	огласна табла у наставничкој канцеларији; огласна табла за ученике у холу школе

2. **задатак.** Организовање редовне наставе на принципима међусобног уважавања и толеранције и **информисање ученика**

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Упознавање ученика са законским актима који се одnose на заштиту деце – ученика од насиља, дискриминације, занемаривања и злостављања	септембар	одељењски старешина	сви ученици	књига евиденције за свако појединачно одељење
Упознавање ученика са Програмом заштите од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	септембар	одељењски старешина	сви ученици	књига евиденције за свако појединачно одељење
Формирање вршњачког тима за заштиту ученика од насиља	септембар	Ученички парламент	сви ученици	Записници УП
Активно учење	током године	сви професори	сви ученици и предметни професори	књига евиденције за свако појединачно одељење
Реализација часова замене улога наставника и ученика	током године	сви професори	сви ученици и предметни професори	књига евиденције за свако појединачно одељење
Групни рад са ученицима на часовима одељенске заједнице: 1. Ненасилна комуникација и конструктивно решавање конфликта	током године	Одељенски старешина, педагог, наставници грађанског васпитања и верске	сви ученици	књига евиденције сваког одељења

2.Уважавање различитости, полна, етничка, верска толеранција 3.Дигиталне навике тинејџера и ментално здравље 4.Безбедно коришћење друштвених мрежа		наставе		
--	--	---------	--	--

3. задатак. Организовање ваннаставних активности које ће се бавити овом проблематиком

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Скрининг стања заштите од насиља и безбедности ученика у школи	октобар-децембар	чланови Тима за заштиту ученика од НДЗЗ, УП	сви ученици и запослени у школи, заинтересовани родитељи	записник са седница Тима за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања
Организовање трибина и радионица на тему толеранције, сарадње и квалитетних међуљудских односа	октобар-мај	сви професори	сви ученици и предметни професори	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Трибина о електронском насиљу и прихватањем понашања у друштвеним мрежама	децембар	чланови Тима за заштиту ученика од НДЗЗ, УП	сви ученици и предметни професори	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Радионице програма Национални белог заученике 1. и 2. разреда и професоре	друго полу године	координатори, педагози школе	ученици 1. и 2. разреда и заинтересовани професори	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Подршка раду ученика - медијатора	током године	професорисао, комуникације	сви ученици и предметни професори	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Организовање великовечерних радионица и изложб великовечерних радова ученика на тему толеранције	новембар, април	професор, иконикултуре, чланови Тима за заштиту ученика од НДЗЗ, одељењских старешине	сви заинтересовани ученици	записник са седница Тима за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања
Обележавање 18. октобра Европски дан борбе против трговине људима	октобар	чланови Тима за заштиту ученика од НДЗЗ, одељењских старешине	ученици, професори, Центар за социјални рад, ПУ Лесковац	записник са седница Тима за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и

				занемаривања
Дан лепих порука/ Недеља лепих мисли	децембар, фебруар	чланови Тима за заштиту ученика од НДЗЗ, педагог школе, УП, родитељи	сви ученици и запослени у школи, ученици, родитељи	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Подршка раду ученика – вршњачких едукатора	током године	чланови Тима за заштиту ученика, педагог школе	сви ученици и предметни професори	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Акција сарадње родитеља, наставника и ученика	током године	чланови Тима за заштиту ученика, одељењске тачке решине, УП	ученици, наставници, родитељи	записник са седница записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ

4. задатак. Превентивно деловање у установе

активност	време реализације	носиоци активности	учесници	евиденција
Подела одговорности чланова Тима за заштиту ученика од НДЗЗ и разрађен план активности по коме функционише.	септембар	чланови тима	чланови тима	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
На ЧОС разговарати са ученицима о томе како да се понашају у складу са вредностима ненасиља.	пет часова годишње	одељењске старешине	сви актери васпитно-образовног рада	књига евиденције за свако појединачно одељење
Организовање активности које подржавају позитивну атмосферу, активизам ученика и међусобну сарадњу ученика, наставника и родитеља (радионице, трибине, дискусије, презентације и сл.)	у току школске године	чланови Тима за заштиту ученика, УП	сви актери васпитно-образовног рада, Центар за социјални рад	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Организовање васпитног рада за промену понашања ка ненасиљу.	у току школске године	директор школе, педагог школе,	сви актери васпитно-образовног рада	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Креирање индивидуалног образовног плана и	у току школске године	директор школе, педагог	сви актери васпитно-образовног	записник са седница Тима за заштиту ученика

индивидуалног плана заштите за ученике који испољавају насилне обрасце, којима се унапређује и прати промена понашања.		школе, чланови Тима за заштиту ученика	рада	од НДЗЗ
Подстицање ученика да траже подршку и заштиту када су изложени насиљу, злостављању или занемаривању и јачање унутрашње заштитне мреже.	у току школске године	чланови тима за заштиту ученика од свих врста насиља	сви актери васпитно-образовног рада	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Едукација наставника за превенцију насиља и пружања помоћи ученицима када су изложени насиљу (мора постојати евиденција о планирању).	септембар-април	чланови тима	сви актери васпитно-образовног рада	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ
Упознавање родитеља са законским процедурама за реаговање на насиље у школи и њихово укључивање у превенцију и решавање ситуација насиља у школи.	у току школске године	чланови тима за заштиту, одељењске старешине	сви актери васпитно-образовног рада	књига евиденције за свако појединачно одељење
Развијање сарадње са полицијом, Центром за социјални рад, здравственим установама и локалним организацијама релевантним и активним у овој области.	у току школске године	чланови тима за заштиту ученика	сви актери васпитно-образовног рада	записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ

➤ **Повећање компетенције наставника за препознавање и деловање у ситуацијама када се врши насиље над ученицима у школи**

1. задатак. Информисање наставника о постојању законских регулатива

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Поставити имена чланова Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања на видно место у школи.	септембар	чланови Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	сви актери васпитно-образовног рада	огласна табла у наставничкој канцеларији; огласна табла за ученике у холу школе и у учионицама

На седници НВ представити ниво насиља , мере превенције и мере интервенције	септембар	координатор тима	чланови Наставничког већа	записник са седница Наставничког већа
Најмање два пута годишње извештавање о раду тима Наставничког већа и директору.	полугодишта	чланови тима	сви актери васпитно-образовног рада	записник са седница Наставничког већа
Обучавање наставника за превенцију и заштиту ученика, уознавање са правилницима и процедуром пријаве насиља, препознавање дискриминарног понашања, занемаривања, злостављања или трговине људима	у току школске године	чланови тима	сви актери васпитно-образовног рада	

2. задатак. Укључивање наставника у програме и обуке везане за тему превенције насиља (рад на развијању компетенција наставника, стручних сарадника и директора установе)

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Присуство наставника семинарима посвећеним проблемима заштите ученика од врста насиља у школи, рад препознавању дискриминарног понашања, занемаривања, злостављања или трговине људима и адекватно реаговање	Током године	Тим за Заштиту Ученика од НДЗЗ	Сви упошљеници школе	записник са седница занемаривања
Реализација семинара предвиђеног акционим планом школе	Током године, када постоје материјални услови за реализацију	Педагог школе	Сви Упошљеници школе	записник са седница занемаривања

3. Информисање и укључивање родитеља у превенцију насиља и дискриминације, злостављања и занемаривања

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Упознавање родитеља са законским процедурама и њихово укључивање у превенцију и решавање ситуација дискриминације у школи (Приручник за средњошколце и њихове родитеље: Дискриминација? Не у мојој школи! Једна школа за све!	у току школске године	чланови Тима, одељењске старешине	сви актери васпитно-образовног рада	књига евиденције за свако појединачно одељење
Упознавање Савета родитеља са Програмом заштите ученика од насиља, дискриминације злостављања и занемаривања	септембар	директор школе, педагог школе	родитељи	записник са седница Савета родитеља
Упознавање свих родитеља са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање, занемаривање и дискриминацију	септембар	разредне старешине	сви родитељи	евиденција одељ.старешине
Групни рад са родитељима на редовним и ванредним родитељским састанцима: Водич за родитеље-препознавање и пријављивање дискриминације у образовању; насиље и дискриминација у школи и породици, ненасилна комуникација и конструктивно решавање конфликта; Приручник Заштита ученика од трговине људима	током године	педагог школе и одељењски старешина	родитељи	записници са одржаних родитељских састанака
Анкетирање родитеља о квалитету сарадње са школом у домену заштите безбедности ученика	током године	Тим за самовредновање и праћење области :Подршка ученицима	родитељи	записник са седница Тима за самовредновање
Индивидуални саветодавни рад са родитељима	током године	педагог, управа школе	родитељи ученика	евиденција педагога, директора

➤ **Дефинисање процедура реаговања у појединим ситуацијама****1. Задатак.** Упознавање свих упошљеника са Правилником о понашању ученика и запослених, Општим и посебним протоколом

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
На седницама упознати све актере васпитно-образовног рада са Општим и посебним протоколом (Наставничко веће, Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент)	септембар	директор школе, педагог школе	сви упошљеници школе, родитељи и представници локалне заједнице	записник са седница Наставничког већа
У делу огласне табле, одређеном за приказ свих законских аката везаних за безбедност и заштиту, истаћи и Правилник о понашању ученика и запослених	септембар	директор школе	сви упошљеници школе	огласна табла у наставничкој канцеларији; огласна табла за ученике у холу школе
У одређеном делу огласне табле приказати Правилник о понашању ученика	септембар	педагог школе и председник Ученичког парламента	сви упошљеници школе	огласна табла у наставничкој канцеларији; огласна табла за ученике у холу школе
Ученике првог разреда, представнике У. парламента упознати са Правилником о понашању ученика у школи	септембар	педагог школе и председник Ћачког парламента	сви упошљеници школе	записник са седница Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања записник са седница Ћачког парламента

2. Задатак. Поштовање Правилника за заштиту ученика од сви хврста насиља у школи

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Поштовање Правилника за заштиту ученика од свих врста	у току школске године	Тим за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	сви ученици и упошљеници школе	записник са седница Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и

насиља у школи				занемаривања
----------------	--	--	--	--------------

II МЕРЕ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

1. Задатак. Формирање Тима за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Избор чланова тима	септембар	директор школе, сви упошљеници школе	сви наставници	записник са седница Наставничког већа
Упознавање свих актера васпитно-образовног радног састава и начина функционисања	прво тромесечје	директор школе, педагог, Тим за заштиту...	сви актери васпитно-образовног рада	записник са седница Наставничког већа

2. Задатак. Реаговање по правилнику

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
У случају насиља деце над децом, Тим за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања у школи интервенише прекидањем ситуације у којој се насиље врши	у току школске године	чланови тима и остали упошљеници школе	сви упошљеници и ученици школе	књига евиденције о појавама насиља у школи
У случају насиља запосленог над децом или насиља страног лица над децом, Тим за заштиту ученика, као и сваки запослени у школи, случај пријављује директору школе или одговарајућим инст.	у току школске године	чланови тима и остали упошљеници школе	сви упошљеници и ученици школе	књига евиденције о појавама насиља у школи
У случају насиља од стране одрасле особе која није запослена у школи, чланови Тима пријављују случај надлежној служби	у току школске године	чланови тима	сви ученици школе	књига евиденције о појавама насиља у школи
Педагошко-психолошки рад са дететом које трпи насиље	у току школске године	чланови тима, педагог школе	сви ученици школе	књига евиденције о појавама насиља у школи
Педагошко-психолошки рад са дететом које врши насиље	у току школске године	педагог школе	Сви Ученици школе	књига евиденције о појавама насиља у

				ШКОЛИ
Спровођење васпитно-дисциплинских и дисциплинских мера за непоштовање одређених правила.	у току школске године	Одељењске старешине и директор школе	Сви упошљеници и ученици школе	књига евиденције о појавама насиља у школи

3. Задатак. Праћење ефеката предузетих мера

активност	време	носиоци активности	учесници	евиденција
Вођење евиденције о појавама насиља у школи	током године	одељењски старешина, директор школе, педагог школе	сви актери васпитно-образовног рада	књига евиденције о појавама насиља у школи
Прикупљање документације о случајевима насиља који захтевају укључивање Тима	током године	Тим за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	сви актери васпитно-образовног рада	књига евиденције о појавама насиља у школи
Прикупљање ефеката предузетих мера у заштити ученика	јун	Тим за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	Тим за заштиту ученика од НДЗЗ	књига евиденције о појавама насиља у школи
Планирање новог циклуса програма заштите ученика од насиља, на основу процене претходних активности	август	Тим за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	Тим за заштиту ученика од НДЗЗ	Записник са седница Тима за заштиту ученика од НДЗЗ

8.

МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА

Најчешћи разлози за одлазак ученика из школе су прелазак на ванредно школовање. Као разлози за промену статуса ученици наводе материјално стање и активно бављење спортом, мада о томе не постоји прецизна евиденција. Постоје и ученици који су се из школе исписивали да би избегли дисциплински поступак (изостанци и или дисциплински проблеми). На почетку школске године један број ученика првог разреда прешао је у друге школе, пошто им се указала прилика да сешколују за занимање које им је било првонамисли и стиже ња на упису.

Предлог мера за спречавање осипања броја ученика:

1. Превентивни рад ОС и педагога на часовима одељењског старешине на спречавању неоправданог изостајања, кршења дисциплине и штетних навика.
2. Појачани рад одељењског старешине са ученицима који неоправдано изостају или праве теже повреде обавеза ученика и њиховим родитељима.
3. Појачани рад ОС, педагога и Тима за заштиту ученика са ученицима који неоправдано изостају или праве теже повреде обавеза ученика и њиховим родитељима.
4. Појачан рад Тима за подршку ученицима из осетљивих и друштвено маргинализованих група.
5. Ажурно оправдавање изостанака.
6. Уједначавање стандардизовање критеријума за оправдавање изостанака
7. Интезивнија сарадња ОС, педагога и родитеља.
8. Прецизна евиденција ученика којима је у статус (са посебно наведеним разлозима и даљим намерама).

9.

**ДРУГЕ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ НА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈ ПОЈЕДИНИХ САДРЖАЈА
НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА**

Назив активности :**Едукативне радионице из области рециклаже за предшколску децу**

Циљеви активности:

- ПОДИЗАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ И ПОТРЕБИ ЗА РЕЦИКЛАЖОМ
- САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ
- КОРЕЛАТИВНЕ АКТИВНОСТИ У ШКОЛИ
- РАЗВИЈАЊЕ ВЕШТИНА НА ПРАКТИЧНОЈ НАСТАВИ
- ПОПУЛАРИЗАЦИЈА ШКОЛЕ У ГРАДУ

Носиоци активности:

Водитељи еколошке секције, Координатор Еко школе

Назив активности: **Ноћ истраживача**

Циљеви активности:

- ПРЕДСТАВЉАЊЕ УСПЕШНИХ УЧЕНИКА, ИСТРАЖИВАЧА
- ПРИБЛИЖАВАЊЕ НАУКЕ ШИРОЈ ЈАВНОСТИ
- ПРОМОВИСАЊЕ НАУКЕ

Носиоци активности:

Наставници хемије и технологије

Назив активности: **Школски квиз „Пикадо“**

Циљеви активности:

- РАЗВОЈ ОПШТЕ КУЛТУРЕ
- ЈАЧАЊЕ ТАКМИЧАРСКОГ ДУХА
- ПОВЕЗИВАЊЕ И КОРЕЛАЦИЈА МЕЂУ ПРЕДМЕТИМА
- СТВАРАЛАЧКО УЧЕЊЕ
- ИНТЕРАКТИВНО УЧЕЊЕ

Носиоци активности:наставници Станковић Ивица и Ивана Митић

10.

**ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ
КОНЦЕПТ МАТУРСКОГ ИСПИТА**

1.1. Циљ матурског испита

Матурски испит је један од елемената система обезбеђивања квалитета стручног образовања. Полагањем матурског испита у средњем стручном образовању, за разлику од општег средњег образовања, појединац стиче квалификацију неопходну за учешће на тржишту рада. Истовремено, положен матурски испит омогућава наставак даљег школовања у складу са законом.

Матурским испитом се проверава да ли је кандидат након успешно завршеног четворогодишњег образовања стекао главне стручне компетенције, односно кључна знања и вештине које су прописане наставним планом и програмом и неопходне за обављање послова одговарајућег занимања за које се школовао у оквиру образовног профила: техничар за заштиту животне средине, хемијски лаборант.

Концепт матурског испита који се примењује у свим одељењима истог образовног профила заснован је на следећим принципима:

- уједначавање квалитета матурског испита на националном нивоу;
- увођење делимично екстерног оцењивања;
- унапређивање квалитета процеса оцењивања.

Резултати матурског испита користе се у процесу самовредновања квалитета рада школе, али и вредновања образовног процеса у датом образовном профили на националном нивоу. Они истовремено представљају и смернице за унапређивање образовног процеса на оба нивоа.

Ради осигурања регуларности и квалитетног спровођења матурског испита, стручним упутством се ближе уређују следећа питања:

- задаци учесника у спровођењу матуре (установе и радна тела која су надлежна за спровођење матуре);
- начин и поступак за пријављивање полагања матуре;
- одустајање од полагања матуре;
- садржај и начин полагања матуре;
- спровођење и оцењивање матуре;
- заштита права кандидата;
- остала питања у вези са матуром.

1.2. Садржај матурског испита

Садржај и структура матурског испита прописани су Правилником и Стручним упутством, а детаљнији садржај правилницима о наставном плану и програму, односно планом и програмом наставе и учења за одговарајуће образовне профиле.

Матурски испит реализује се кроз три независна испита којима се проверавају стручне компетенције прописане стандардом квалификација, односно стечена знања и вештине у складу са наставним планом и програмом.

2. ПРИПРЕМА И ПОЛАГАЊЕ МАТУРСКОГ ИСПИТА

2.1. Право на полагање матурског испита

Матурски испит полажу кандидати који су завршили четврти разред средњег стручног образовања и васпитања по наставном плану и програму, односно плану и програму наставе и учења за образовни профил за који су се школовали.

2.2. Полагање матурског испита

Кандидати полажу матурски испит у једнаким условима прописаним Правилником о програму стручне матуре и завршног испита. Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом полажу стручну матуру у складу са њиховим моторичким и чулним могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета, у складу са законом.

Стручна матура се полаже на језику на ком је ученик стицао средње стручно образовање и васпитање.

3. ПРОГРАМ МАТУРСКОГ ИСПИТА ЗА ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ: ТЕХНИЧАР ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ТЕХНИЧАР ЗА ХЕМИЈСКУ И ФАРМАЦЕУТСКУ ТЕХНОЛОГИЈУ И ХЕМИЈСКИ ЛАБОРАНТ

Матурски испит који кандидати полажу након завршетка четири разреда средњег стручног образовања има сертификациони карактер.

Приручник о полагању матурског испита (у даљем тексту: приручник) садржајном структуром обезбеђује елементе за припрему, организацију и реализацију матурског испита.

4. ОРГАНИЗАЦИЈА МАТУРСКОГ ИСПИТА

4.1. Припрема и спровођење испита

Матурски испит спроводе средње стручне школе. Организација матурског испита спроводи се у складу са Стручним упутством. Школа благовремено планира и припрема људске и техничке ресурсе за реализацију испита и израђује распоред полагања свих испита у оквиру матурског испита.

4.2. Припрема кандидата за полагање

За сваког кандидата директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Ментор помаже кандидату у припремама за полагање теста за проверу стручно-теоријских знања и матурског практичног рада, односно за све задатке предвиђене за матурски испит.

У оквиру три недеље планиране наставним планом и програмом за припрему и полагање матурског испита, школа организује консултације, информише кандидате о критеријумима оцењивања и обезбеђује услове (време, простор, опрему) за припрему кандидата.

У периоду припреме школа организује обуку чланова комисија за оцењивање на матурском испиту по угледу на модел примењен на демонстрацији матурског испита и уз подршку стручних сарадника.

4.3. Школска матурска комисија

Матурски испит спроводе средње школе, у којима се ради ефикасног спровођења матурског испита именују следеће комисије:

- школске матурске комисије и
- школске испитне комисије.

Школска матурска комисија је непосредно задужена за спровођење матуре и завршног испита у истој школи. Школску матурску комисију чине: председник, заменик, секретар и најмање један члан. Председник школске матурске комисије је директор школе.

У школску матурску комисију не може да буде именовано лице које је са било којим кандидатом исте школе у крвном или адоптивном сродству у првом степену у правој или побочној линији (деца, пасторци, усвојеници или браћа и сестре и деца браће и сестара).

4.4. Школска испитна комисија

Школску испитну комисију именује школска матурска комисија за период јунског и августовског испитног рока најкасније до 1. априла. У школску испитну комисију не може да буде именовано лице које је са кандидатом који полаже пред том комисијом у крвном или адоптивном сродству у првом степену у правој или побочној линији (деца, пасторци, усвојеници или браћа и сестре и деца браће и сестара).

Школску испитну комисију чине: два наставника стручних предмета за образовни профил, од којих је један председник комисије, и представник послодаваца, стручњак у области на коју се односи радни задатак. Начин одређивања представника послодаваца одређен је Правилником.

4.5. Завршетак матурског испита

Кандидат који је започео да полаже испит у једном испитном року, мора да заврши са полагањем у истом испитном року. Ако кандидат из неоправданих разлога престане са полагањем испита, сматраће се да није положио испит.

5. ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

У оквиру матурског испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се комбинацијом метода: тестирање стручно теоријских знања и симулација путем извођења практичних радних задатака.

Тест знања заснива се на исходима стручног образовања (исходи знања), док су радни задаци формиранли превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту.

6. ЕВИДЕНЦИЈА НА МАТУРСКОМ ИСПИТУ

Кандидат који испуњава општи услов за приступање матурском испиту дужан је да школи поднесе писану пријаву за полагање и пратећу документацију у складу са Законом. Рок за пријављивање испита одређује школа.

Општи успех на матурском испиту исказује се једном оценом као аритметичка средња вредност оцена добијених на појединачним испитима у саставу матурског испита. Кандидат је положио матурски испит ако је из свих појединачних испита у саставу матурског испита добио позитивну оцену.

Кандидат који је на једном или два појединачна испита у саставу матурског испита добио недовољну оцену упућује се на полагање поправног или поправних испита у саставу матурског испита.

Кандидат је положио стручну матуру када положи све испите из обавезног дела.

Објављивање привремених и коначних резултата матурског испита спроводи се у складу са Стручним упутством и релевантном законском регулативом.

7. ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Кандидат који је положио матурски испит, стиче право на издавање Дипломе о стеченом средњем образовању за образовни профил хемијски лаборант.

Уз диплому, школа кандидату издаје и уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.

8. ИСПИТИ У ОКВИРУ СТРУЧНОГ МАТУРСКОГ ИСПИТА

Стручна матура има сертификациони карактер и чине је: обавезни и додатни (изборни) део. Обавезни део стручне матуре је обавезан за све кандидате и чине га три испита и то: два испита из наставних предмета (српски језик и књижевност, односно матерњи језик и књижевност и математика) и стручног испита.

Сваки кандидат је у обавези да положи сва три испита да би сертификовао одређени програм средњег стручног образовања. Испит из Математике обавезни су да полажу сви кандидати који су овај наставни предмет учили више од две године средњег стручног образовања и васпитања.

Кандидати који су завршили образовни профил, који нема наставни предмет математику у последње две године, бирају неки други предмет са Листе општеобразовних наставних предмета, што укључује и могућност избора математике.

Листу општеобразовних наставних предмета чине: Српски језик и књижевност/Матерњи језик и књижевност, Страни језик, Математика, Физика, Хемија, Биологија, Географија, Историја и Српски као нематерњи језик.

Стручни испит (структура и садржај)

Стручни испит се састоји од теоријског дела (тест/испит за проверу стручно-теоријских знања) и практичног дела (матурски практични рад) и заснован је на садржајима стручних предмета у складу са наставним планом и програмом, који се прописују у складу са одговарајућим правилником за сваки образовни профил.

9. ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА (ТЕОРИЈСКИ ДЕО ИСПИТА)

9.1. Циљ

Циљ теоријског дела стручног испита је провера остварености очекиваних исхода знања за образовни профил: техничар за заштиту животне средине, техничар за хемијску и фармацеутску технологију и хемијски лаборант, односно стручно–теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење кандидат оспособљава током школовања.

9.2. Припрема испитних материјала за стручно теоријски део испита

Квалитет и успех матурских испита у великој мери зависи од квалитета тестова и задатака које кандидати полажу. Из тог разлога у припреми матурских испита посебна пажња се посвећује развоју задатака, састављању тестова и осигурању квалитета задатака и тестова.

Тест и кључ за оцењивање теста, односно упутство за прегледање припремају радне групе ангажоване за израду испитних материјала за образовни профил техничар за заштиту животне средине, хемијски лаборант.

Радне групе израђују задатке за теоријски део испита - тест у складу наставним планом и програмом, стандардом квалификације, односно исходима образовања за одговарајући образовни профил. Радне групе израђују потребан број задатака на одговарајућем формулару, односно врше одабир задатака за тест према унапред дефинисаном плану са намером израде валидних, поузданих и објективних испита и према утврђеној спецификацији испита.

Радне групе израђују и упутства за прегледање, односно кључеве за оцењивање испитних задатака и учествују у прилагођавању задатака потребама кандидата са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и у прилагођавању начина полагања испита и начина оцењивања за кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом.

9.3. Нови концепт и методолошки приступ у припреми теоријског дела стручног испита

Комбинација задатака за тест/испит за проверу стручно-теоријских знања није унапред позната, односно тест садржи задатке који нису унапред објављени у оквиру овог приручника и чији садржај није унапред познат.

Овакав методолошки приступ базиран је на новом концепту државне матуре. Иницијално овај концепт, између осталог, подразумева да сви кандидати истовремено полажу државну матуру, под истим условима и са стандардизованим испитним материјалима.

Постигнућа ученика на обавезном делу државне матуре треба да буду шире препозната и вреднована као поуздан и валидан показатељ потенцијала за успешно студирање будућих студената и да факултети признају матуру као испит на основу кога се ученици уписују без пријемног испита.

Приручник садржи примере задатака за тест/испит за проверу стручно-теоријских знања, односно теоријске задатке различитог типа који су из релевантних предмета и предметних области/модула.

9.4. Начин полагања теоријског дела испита

Провера остварености очекиваних исхода знања, односно стручно-теоријских знања врши се завршним тестирањем. Тест садржи највише 50 задатака, а конципиран је тако да обухвата све нивое знања и све садржаје који су процењени као темељни и од суштинског значаја за обављање послова и задатака у оквиру датог занимања, као и за наставак школовања у матичној области.

Тест се полаже писмено и садржи највише 50 задатака. Кандидат је положио тест ако је остварио минимално 50,5% укупног броја бодова. Стручни предмети обухваћени тестом прописују се одговарајућим правилником за сваки образовни профил.

10.1. Структура испита за проверу стручно-теоријских знања

У наставном плану и програму за образовни профил **техничар за заштиту животне средине**, теоријска стручна знања неопходна за обављање послова и задатака техничара за заштиту животне средине, стичу се у оквиру следећих предмета:

- 1) Испитивање тла, воде и ваздуха
- 2) Загађивање и заштита тла
- 3) Загађивање и заштита воде
- 4) Загађивање и заштита ваздуха
- 5) Прерада и одлагање чврстог отпада
- 6) Прерада и одлагање отпадних вода

Предмети и модули (области) заступљени на испиту за проверу стручно-теоријских знања наведени су у следећој табели.

Наставни предмет	Назив модула/области	Процентуално учешће у тесту %
Испитивање тла, воде и ваздуха	1. Испитивање тла 2. Испитивање воде 3. Испитивање ваздуха	17%

Загађивање и заштита тла	1. Увод 2. Извори и узроци загађења 3. Природно загађивање тла 4. Антропогено загађивање тла 5. Заштита тла од загађивања 6. Ремедијација загађеног тла	17%
Загађивање и заштита воде	1. Вода као еколошки фактор 2. Загађујуће материје у води 3. Загађивање вода 4. Класификација и категоризација воде 5. Квалитет и контрола квалитета воде 6. Заштита воде од загађивања 7. Мониторинг и мере заштите	18%
Загађивање и заштита ваздуха	1. Атмосфера 2. Загађење ваздуха и извори загађења 3. Последице загађења ваздуха 4. Поступци и методе мерења загађења ваздуха 5. Пречишћавање ваздуха од загађења 6. Заштита ваздуха од загађења 7. Мониторинг квалитета ваздуха	16%
Прерада и одлагање чврстог отпада	1. Основни појмови о чврстом отпаду 2. Евакуација и третман чврстог отпада 3. Планирање депонија 4. Технологија третмана отпада 5. Управљање опасним отпадом 6. Законска регулатива	16%

Прерада и одлагање отпадних вода	1. Примарна обрада отпадних вода 2. Секундарна прерада отпадних вода 3. Терцијарна прерада отпадних вода 4. Отпадне воде 5. Прерада отпадних вода	16%
----------------------------------	---	-----

У наставном плану и програму за образовни профил **хемијски лаборант**, теоријска стручна знања неопходна за обављање послова и задатака хемијског лаборанта, стичу се у оквиру следећих предмета:

- 7) Испитивање у технолошкој производњи
- 8) Инструментална анализа
- 9) Електроаналитичке методе

Предмети и модули (области) заступљени на испиту за проверу стручно-теоријских знања наведени су у следећој табели.

Наставни предмет	Назив модула/области	Процентуално учешће у тесту %
Испитивање у технолошкој производњи	1. Узимање узорак 2. Испитивање воде 3. Испитивање горива и мазива 4. Испитивање везивног материјала 5. Испитивање јестивих масти и уља 6. Испитивање средстава за прање	40%
Инструментална анализа	1. Теоријске основе оптичких метода 2. Рефрактометријска анализа 3. Полариметријска анализа 4. Спектрохемијска анализа 5. Емисиона и апсорпциона спектрална анализа 6. Апсорпциона, инфрацрвена и масена спектроскопија 7. Хроматографска анализа	40%

Електроаналитичке методе	1.Кондуктометрија	20%
	2.Кулонометрија	
	3.Потенциометрија	
	4.Поларографија	
	5.Амперметрија	

10.2. Оцењивање испитних задатака за проверу стручно-теоријских знања

Укупан број бодова за сваки појединачни задатак наведен је у кључу за оцењивање теста који припрема радна група за одређени образовни профил. Укупан број бодова на тесту који кандидат може да постигне једнак је збиру бодова које је ученик постигао тачним одговорима на постављене задатке.

Упутство за прегледање/кључ садржи прецизне инструкције за бодовање сваког појединачног задатка у тесту.

10.3. Организација и спровођење теоријског дела стручног матурског испита

Организација и спровођење теоријског дела стручног матурског испита спроводи се у складу са Стручним упутством и релевантном законском регулативом. У оквиру Стручног упутства детаљније су разрађене инструкције и упутства везана за: обезбеђивање услова за реализацију испита, припрему просторија у којима ће се спроводити испит, припрему дежурних наставника, распоређивање кандидата и дежурних наставника, завршетак испита, објављивање резултата.

11. МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД (ПРАКТИЧНИ ДЕО ИСПИТА)

11.1. Циљ

Циљ практичног дела стручног испита (матурског практичног рада) је провера стручних компетенција који су прописани наставним планом и програмом, односно стандардом квалификације.

11.2. Припрема испита

Радна група израђује стандардизоване радне задатке за матурски практичан рад за образовни профил техничар за заштиту животне средине.

На основу листе комбинација радних задатака, школа у сваком испитном року формира **школску листу радних задатака**. Кандидат пре приступања завршном испиту са школске листе извлачи комбинацију радних задатака.

11.3. Начин полагања испита

Матурски практичан рад се реализује кроз практични испит који се састоји из једног стандардизованог задатка или више њих.

Провера прописаних компетенција, односно потребних знања, способности и вештина за обављање послова занимања спроводи се на основу стандардизованих радних задатака који су

саставни део Приручника за образовне профиле техничар за заштиту животне средине и хемијски лаборант.

11.4. Обезбеђивање услова за реализацију практичног дела испита

Припрема радних места и обезбеђивање услова за реализацију испита

Кандидати у складу са захтевима приручника о полагању матурског испита полажу испит у просторијама у којима су испуњени услови за њихово спровођење, а које треба да буду благовремено припремљене. Испит се спроводи у школским кабинетима, школским радионицама или у другим просторијама које испуњавају услове радних места за које се кандидат образовао.

Из просторија у којима ће се испит спроводити морају се уклонити сва помагала за учење која би могла да послуже као помоћно средство за кандидате.

11.5. Услови за полагање и спровођење испита

Кандидат полаже испит у складу са релевантном законском регулативом. Услови за полагање и спровођење практичног дела стручног испита дати су у следећој табели.

За кандидата:	
Општи услов:	Успешно завршен четврти разред образовног профила техничар за заштиту животне средине
Посебни услови:	- радни мантил - заштитне рукавице - заштитне наочаре - заштитна маска - прибор за писање (обавезна хемијска оловка) - калкулатор
За школу:	
За припрему и спровођење испита неопходно је да школа самостално или у договору са социјалним партнерима обезбеди потребне услове: - време (термине за извођење радних задатака); - простор за реализацију испита; - простор за реализацију радних задатака; - алат, прибор и опрему за израду радних задатака; - машине и уређаје; - потребан материјал за израду одговарајућих радних задатака; - одговарајуће количине сировина; - пратећу документацију за радне задатке (обрасци, прилози, пратећа литература); - техничку документацију за сваку машину (склоп) у складу са расположивим условима;	

- радне задатке за дати испитни рок;
- описе радних задатака за сваког кандидата и члана школске испитне комисије;
- одговарајући број примерака образаца за оцењивање радних задатака на завршном испиту;
- чланове школских испитних комисија обучене за оцењивање.

Кандидати који не задовољавају прописане услове не могу приступити полагању испита. Током реализације испита није дозвољена употреба мобилних телефона, нити других преносивих уређаја електронске комуникације.

11.6. Структура практичног дела испита

Матурски практични рад се реализује кроз практични испит који се састоји из **два** стандардизована задатка којима се проверава стеченост програмом прописаних стручних компетенција.

Број комбинација радних задатака у школској листи мора бити најмање за 10% већи од броја кандидата у одељењу који полажу матурски практичан рад, уз услов да кандидати раде различите задатке.

Стручно веће наставника стручних предмета школе бира комбинације радних задатака на основу листе комбинација приручника и формира школску листу која ће се користити у датом испитном року. Листа се формира у складу са могућностима реализације.

Кандидат пре приступања матурском испиту са школске листе извлачи комбинацију радних задатака непосредно пред полагање матурског испита, без права замене. Кандидат добија прилоге – одговарајућу документацију непосредно пред реализацију сваког задатка.

Стечене стручне компетенције, односно знања, вештине и ставови оцењују се током реализације – извођења практичних радних задатака. Радни задаци формирани су превасходно на основу дужности / компетенција / наставног плана и програма и омогућавају проверу оспособљености кандидата за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту.

Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине **Оквир за оцењивање стручних компетенција**. Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије:

1. елементе вредновања (аспекте) и
2. очекиване резултате (индикаторе) процене.

Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на испиту формирани су (и усклађени са) у складу са Оквиром, који се налази у Анексу у приручнику.

11.7. Испитни (радни) задаци

Практични део стручног испита оцењује се у складу са инструкцијама које израђује радна група и које су саставни део приручника за образовни профил техничар за заштиту животне средине и хемијски лаборант.

Задаци су распоређени према дужностима које се проверавају на испиту. У оквиру сваког задатка проверава се компетентност кандидата у погледу планирања и организације рада, безбедности на раду, заштите животне средине, као и однос према раду и средствима за рад и потреби вођења евиденције о раду.

Обрасци за оцењивање садрже утврђене аспекте, индикаторе оцењивања као и одговарајуће мере процене дате у виду двостепене скале. За оцењивање се користи образац за оцењивање радног задатка, који се налази у приручнику.

Оцењивање спроводи школска испитна комисија на основу критеријума дефинисаних у приручницима. Обавезе чланова школске испитне комисије ближе су уређене Упутством за чланове школских испитних комисија.

Кандидат извршава **два** радна задатка, од којих сваки садржи практично извођење. У оквиру радног задатка, а након практичног извођења, са кандидатом се води стручни разговор, који се не оцењује.

Сваком кандидату се обезбеђују једнаки услови за извођење радног задатка. Припрема услова за одговарајуће задатке мора бити благовремена како се не би реметили ток и регуларност реализације испита.

11.8.Оцењивање испитног (радног) задатка

Оцењивање спроводи школска испитна комисија на основу дефинисаних критеријума. Школску испитну комисију чине: два наставника стручних предмета за образовни профил, од којих је један председник комисије и представник послодаваца стручњак у области, на коју се односи радни задатак. Начин одређивања представника послодаваца одређен је Правилником.

Правилно обављање операција приликом практичног извођења подразумева да кандидат:

- буде способан да самостално обавља радне задатке;
- показује да поседује неопходна знања и вештине за извршавање комплексних послова и повезивање различитих корака у оквиру њих;
- преузима одговорност за примену процедура, средстава и организацију сопственог рада.

Сви наведени критеријуми морају бити узети у обзир приликом процене компетентности.

Радни задаци који ће бити реализовани на испиту омогућавају проверу оспособљености кандидата за обављање конкретних послова, као и утврђивање спремности за укључивање у свет рада.

Радни задатак се оцењује индивидуално. Сваки члан испитне комисије пре испита добија свој образац за оцењивање радног задатка а председник комисије води Записник о полагању испита.

Чланови школске испитне комисије техником посматрања оцењују практично извођење.

Време израде радног задатка контролишу сви чланови комисије. Уколико кандидат није реализовао радни задатак у оквиру предвиђеног времена, прекида се извођење и комисија оцењује оно што је до тог тренутка урађено.

Сваки члан школске испитне комисије индивидуално оцењује рад кандидата, вреднујући појединачне очекиване резултате (индикаторе) у свом обрасцу за оцењивање радног задатка.

Радни задатак може се оценити са највише 100 бодова.

Сваки члан школске испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова који кандидат остварује извршењем радног задатка.

Број бодова за појединачне радне задатке као и однос појединачних делова испита у процентима дефинисани су овим приручником. Просечан број бодова за радни задатак утврђује се на основу појединачног бодовања свих чланова школске испитне комисије.

Када кандидат оствари најмање 50% од укупног броја бодова на сваком појединачном радном задатку, сматра се да је показао компетентност.

Укупан број бодова који кандидат оствари на испиту једнак је збиру постигнутих бодова на свим радним задацима.

Током испита за сваког кандидата појединачно, води се записник о полагању практичног дела матурског испита. У оквиру записника прилажу се обрасци за оцењивање практичног дела матурског испита.

- стандардизовани обрасци за оцењивање сваког појединачног радног задатака свих чланова комисије;
- збирни образац за оцењивање радног задатака на матурском испиту.

Оцена из збирног обрасца за оцењивање преноси се у Записник о полагању матурског испита. Збирни образац за оцењивање, заједно са појединачним обрасцима за оцењивање прилаже се уз Записник о полагању матурског испита.

У делу који се односи на спровођење испита за кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом, чланови школске испитне комисије имају обавезу да се:

- детаљно упознају са Смерницама;
- упознају са листама прилагођавања за кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом, односно са чињеницом да ли ови кандидати испит полажу у пратњи асистента и/или им је продужено време трајања испита;
- упознају са прилагођеним методама оцењивања за одређену сметњу или врсту инвалидитета.

11.9.Превођење бодова у успех

Скале за превођење бодова у успех дате су у приручницима за одређене образовне профиле.

Скала оцењивања је петостепена и обухвата бројчане оцене: недовољан (1), довољан (2), добар (3), врло добар (4) и одличан (5). Све оцене осим недовољан (1) су прелазне.

Бодови се претварају у бројчане оцене од 1 до 5 на основу одговарајућих критеријума наведених у Приручнику о полагању матурског испита за образовни профил техничар за заштиту животне средине.

Скала успешности је приказана у следећој табели:

Укупан број бодова	Успех
0 – 99	Недовољан (1)
100 – 125	Довољан (2)
126 – 150	Добар (3)
151 – 175	Врло добар (4)
176 – 200	Одличан (5)

За образовни профил **Техничар за хемијску и фармацеутску технологију** када Завод за унапређивање образовања и васпитања - Центар за стручно образовање и образовање одраслих припреми Приручник за полагање Стручне матуре која укључује рти испита:

- 1.Српски језик и књижевност, односно матурски језик и књижевност.
 - 2.Математика(осим уа образовне профиле који немају математику у последње две године, они бирају предмет с Листе општеобразовних предмета на којој је понуђена и математика)
 - 3.Стручни испит (испите/тест за проверу стручно-теоријских знања и матурски практични рад) .
- Тада ће бити допуњено у овом документу.

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Циљ завршног испита

Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном трогодишњем стручном образовању за одговарајући образовни профил стекао стручне компетенције прописане стандардом квалификације, односно знања, вештине и ставове у складу са наставним планом и програмом.

Право на полагање завршног испита

Ученик полаже завршни испит у складу са законом. Завршни испит може да полаже ученик који је завршио три разреда средњег стручног образовања по наставном плану и програму/плану и програму наставе и учења за образовни профил за који се школује.

Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом полажу завршни испит у складу са њиховим моторичким и чулним могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета, у складу са законом.

Структура и садржај завршног испита

Завршни испит који полажу ученици, након завршетка три разреда средњег стручног образовања, има сертификациони карактер.

Реализује се кроз практични испит који се састоји из једног или више стандардизованих задатака којима се проверавају стручне компетенције прописане стандардом квалификација, односно стечена знања, умења и вештина у складу са наставним планом и програмом.

Завод за унапређивање образовања и васпитања - Центар за стручно образовање и образовање одраслих припрема стандардизоване радне задатке за практични рад и упутство за оцењивање.

Садржај завршног испита прописују се одговарајућим правилником за сваки образовни профил.

Начин полагања завршног испита

Завршни испит се на целој територији Републике Србије полаже у терминима прописаним школским календаром за средње школе. План полагања завршног испита подразумева два редовна испитна рока: јунски и августовски. Ученици који не положе завршни испит у редовном року, полажу у следећем испитном року у складу са прописаним календаром.

Сваки ученик је у обавези да у календаром прописаном року поднесе пријаву школи за полагање завршног испита.

На завршном испиту ученик извршава један или више радних задатака којима се проверавају стручне компетенције, односно стечена знања, умења и вештине.

За проверу стручних компетенција, односно стечених знања, умења и вештина утврђује се листа стандардизованих радних задатака од које се сачињава одговарајући број радних задатака за завршни испит.

На основу листе радних задатака, школа формира школску листу у сваком испитном року. Број радних задатака у школској листи мора бити најмање за 10% већи од броја ученика у одељењу који полажу завршни испит.

Оцену о стеченим стручним компетенцијама, односно знањима, умењима и вештинама даје трочлана испитна комисија. Комисију чине два наставника стручних предмета, од којих је један председник комисије, и представник послодаваца, стручњак у датој области рада

Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школе, даје Унија послодаваца Србије, односно Привредна комора Србије, односно одговарајуће стручно удружење или комора.

Када ученик оствари најмање 50% од укупног броја бодова на сваком појединачном радном задатку, сматра се да је показао компетентност и положио завршни испит.

Завршни испит спроводи се у школи и просторима где се налазе радна места и услови за реализацију завршног испита.

Након положеног завршног испита, ученику се издаје јавна исправа о положеном завршном испиту за одговарајући образовни профил и додатак дипломи.

11.

ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И СЕКРЕТАРА

Годишњи план стручног усавршавања је начињен на основу анализе података преузетих из личних планова стручног усавршавања наставника и стручних сарадника, као и развојног плана школе за трогодишњи период, односно резултата самовредновања. Детаљнији планови, са конкретизацијом тема, као и евиденција, налазиће се у евиденцији стручних већа, наставничког већа, личним плановима наставника (портфолио, где постоји), евиденцији педагошко-психолошке службе, ученичког парламента, директора школе, координатора практичног наставе.

У УСТАНОВИ					
ОБЛИЦИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	КОМПЕ- ТЕНЦИЈА	НАЗИВ/ТЕМ А	НИВО	РЕАЛИЗА -ТОРИ	ПЛАНИРАНО ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Угледни часови, радионице, активности – реализација, присуство, дискусија, анализа	K1, K2	Теме из домена конкретних наставних предмета	Стручна већа, наст. веће	Сви наставници	Током године, детаљнији распоред у евиденцији Стручних већа и личним плановима стручног усавршавања
Узајамна посета часовима, уз дискусију и анализу	K1, K2	Теме из домена конкретних наставних предмета	Стручна већа	Наставници	Током године, детаљнији распоред у евиденцији Стручних већа и личним плановима стручног усавршавања
Радионице са одељењском заједницом	K3, K4	Стварање позитивне социјалне климе, подстицање иницијативе ученика	Одељ. већа	ПП служба	Током године
Излагање са стручних усавршавања, са обавезном дискусијом	K1, K2	Теме из домена конкретних наставних предмета	Стручна већа,	Наставници	Током године, детаљнији распоред у евиденцији Стручних већа и личним плановима стручног усавршавања
Излагање на седницама Наставничког већа	K1-K4	Теме из домена методичке праксе, комуникације	Сви наставн.	Наставници, ПП служба	Током године

Припремање стручних чланака за школски часопис	K1/K4	Теме из домена школског живота,локалне заједнице	Стручна већа	Наставници	фебруар,март
Студијско путовање – посета сајмовима презентација, анализа, дискусија, примена, подела материјала -Стручно путовање	K1/K4 K1, K4	презентација, анализа, дискусија, примена, подела материјал Теме из домена појединих стручних већа (архитектура, екологија) + тимски рад, комуникација	Стручна већа Наставничко веће	Наставници – представници и Стручних већа Наставници	2. полугодиште, детаљнији распоред у евиденцији Стручних већа и личним плановима стручног усавршавања
Промоција школе анализа потреба, планирање и реализација облика презентација, припрема материјала, координација	K4	Презентације школе	Стручна већа, Стручни актив за развојно планирање	Одељ.већа, ПП служба, чланови тима за маркетинг	2. полугодиште, према плану Тима
Истраживања	K1 – K4	узроци неуспеха или непожељног понашања	Стручна већа ученички парламент, наставничко веће	Наставници педагог	Током године
Посета биоскопу, позоришту, изложбама, културним догађајима, трибинама	K1, K4	Посета биоскопу, позоришту, изложбама, културним догађајима	Стручна већа, наставничко веће, ученички парламент	Наставници	Током године

Реализација пројеката у школи	К3, К4		Педагошки колегијум	сви наставници	током године
Методичка и додацичка обука запослених	К1	из области методике, дидактике у складу са потребама	Стручна већа,	ПП служба	Током године

ВАН УСТАНОВЕ				
ОБЛИЦИ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА	КОМПЕТЕНЦИЈА	НАЗИВ/ ТЕМА	НИВО	ПЛАНИРАНО ВРЕМЕРЕАЛИЗАЦИЈЕ, УЧЕСНИЦИ
Одобрени програми стручног усавршавања	К1, К2, К3, К4	Теме везане за све области за све четири компетенције	Општински, републички	Током године, наставници и стручни сарадници
Одобрени програми стручног усавршавања – Зимски републички семинари	К1	Математика, српски језик и књижевност – стручни семинари	Републички	према плану стр.усавршавања наставника
Учешће на конференцијам, стручним скуповима, саборима	К1 –К4	Стручне теме	Републички	Током године, директор, наставници и стручни сарадници
Учешће у раду републичких заједница средњих стручних школа	К1-К4	Учешће у раду републичких заједница стручних школа	Републички	Током године, директор, наставници

Називи предложених конкретних програма налазе се у евиденцији управе школе, педагошко- психолошке службе и личним плановима усавршавања наставника. Реализација

конкретних програма биће конкретизована у складу са финансијским могућностима, као и планова рада установа са којима школа сарађује на остваривању стручног усавршавања запослених (РЦУ, струковна удржења,ЗУОВ....)

12.

**ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА
НАСТАВНИКА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ВАСПИТАЧА**

Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника дефинисани су услови за стицање звања, поступак стицања звања, као и рад у звању.

Наставник, васпитач и стручни сарадник може током рада и професионалног развоја да напредује стицањем звања: педагошки саветник, самостални педагошки саветник, виши педагошки саветник и високи педагошки саветник.

Поступак за стицање одговарајућег звања покреће наставник и стручни сарадник подношењем захтева установи.

Наставник, васпитач и стручни сарадник подноси доказе о испуњености услова за стицање звања прописаних правилником, са проценом свог степена остварености образовно-васпитних циљева на основу услова за стицање звања утврђених овим правилником.

У поступку одлучивања о захтеву директор установе прибавља мишљење са проценом степена остварености образовно-васпитних циљева у кључним областима и квалитета педагошке праксе за:

- наставника - од стручног већа за областпредмета
- за стручног сарадника у школи - од педагошког колегијума

Планиране активности:

Презентација Правилника о напредовању и стицању звања на седници Наставничког већа

Праћење плана напредовања наставника

Постављање линкаса потребним информацијама на сајт школе

Обавештавање запослених о извору информација у оквиру седница Наставничког већа

Редовно сжурирање Портфолиа професионалног развоја

Пружање помоћи запосленом у изради личног плана професионалног развоја

Подршка наставницима који напредују у струци

13.

**ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА
ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАСТУПНИКА У РАД ШКОЛЕ**

ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА У РАД ШКОЛЕ				
ОБЛИЦИ САРАДЊЕ	ЦИЉ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИ ЈЕ
ИНФОРМИСАЊЕ И САВЕТОВАЊЕ	Подизање нивоа комуникације – партнерства, неговање	огласна табла сајт школе	Тимови на нивоу школе	током школске године
		школски часопис	новинарска секција	друго полугодиште
		радионице , предавања	педагог	друго полугодиште

РОДИТЕЉА	разумевања, поштовања и поверења, помоћ у стварању породичне климе која подстиче развој и учење	индивидуални разговори	одељењске старешине, педагог	током школске године
		родитељски састанци	одељењске старешине	током школске године
		отворена врата, посете родитеља школи	Директор, Тим за промоцију школе	друго полугодиште
КОНСУЛТОВАЊЕ У ДОНОШЕЊУ ОДЛУКА	унапређивање квалитета рада школе, уважавање ставова и мишљења родитеља	учешће у тимовима школе	Директор	током школске године
		родитељски састанци	одељењске старешине	током школске године
		кутија за сугестије	Тимови на нивоу школе	током школске године
		Савет родитеља	Директор, педагог	током школске године
		Школски одбор	Директор	током школске године
НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ У РАДУ ШКОЛЕ	Обезбеђивање свеобухватности	присуствовање часовима као посматрачи	одељењске старешине	током школске године
		присуствовање часовима као предавачи	одељењске старешине	током школске године
		проналажење донација	Директор, Тим за пројекте	током школске године

	трајности образовно- васпитних утицаја	помоћ у опремању кабинета	Директор	током школске године
		учешће у спортским и хуманитарним акцијама	Тимови на нивоу школе	
		Дружење у школи- прославе, годишњице	Управа школе	Дан школе Светосавске свечаности

14.

**ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И
ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ**

Назив организације/установе/фабрике	Приоритетне области сарадње	Реализатори	Време сарадње
Zdravlje Actavis, Невена, Млекара, ЈКП Водовод, Завод за заштиту здравља, Цинси, приватни фризерски салони	реализација наставе у блоку, научна истраживања, пословање Ђачке задруге	организатор наставе, наставници који су задужени за организацију и реализацију блок наставе	крај 1. полутођа и почетак 2. полутођа
Градска управа	Сва питања везана за	директор	током године

	образовање на локалном нивоу		
Полицијска управа	едуковање ученика, презентације	директор, школски полицајац	према плану рада ПУ
Локалне ТВ и радиостанице	промоција школе	директор, тим за промоцију школе	у току реализације појединих активности
Завод за заштиту здравља	реализација наставе у блоку	организатор наставе, наставници који су задужени за организацију и реализацију блок наставе	крај 1. полутођа и почетак 2. полутођа
Сарадња са основним школама	професионална оријентација ученика завршних разреда основне школе	наставници, директор, педагог, Тим за промоцију школе, Тим за каријерно вођење и саветовање	током године
Сарадња са другим средњим школама	размена информација, искуства и сарадња у различитим областима Сарадња Ученичког парламента наше школе са парламентима других средњих школа	наставници, директор, педагог координатори Ученичког парламента	током године

Сарадња са високим струковним школама и факултетима у околини	Сајам професионалне оријентације и каријерног вођења у школи Сарадња са Технолошким факултетом у оквиру хемијских и технолошких предмета	Тим за професионалну оријентацију и каријерно вођење, наставници хемије и технологије	током године (посебно март, април)
Учешће у раду Истраживачке станице Петница	Избор даровитих ученика за одлазак у истарживачку станицу Петница	наставници хемије и технологије, педагог, директор	према плану истраживачке станице
Сарадња са Заједницом хемиских школа	учешће у раду Заједнице	директор	према плану Заједнице
Сарадња са НВО Удружење професионалаца у образовању НВО Едукациони центар у Лесковцу Канцеларија за младе Аутономни женски центар	учешће на конкурсима и у разним акцијама које покрећу)	наставници, педагог, директор, координатору УП	према плану организација
Дечји диспанзер	Здравствена заштита ученика	директор, организатор наставе, педагог	према плану Диспанзера
Саветовалиште за младе	Психолошка и здравствена заштита ученика	педагог	по потреби

	обука вршњачких едукаторораСаветовалишта на тему: заштите репродуктивног здравља, СИДЕ, болести зависности, равноправности полова....		према плану Саветовалишта
Центар за социјални рад	Подршка у раду са породицама ученика	педагог, директор	по потреби
Културни центар	ваннаставни садржаји	Тим за културну и јавну делатност школе	према плану тима
Народно позориште	ваннаставни садржаји	Тим за културну и јавну делатност школе	према плану тима
Хала спортова	ваннаставни садржаји , реализација појединих часова физичког васпитања	наставници физичког васпитања	према плану